

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, SZERDA 1923. augusztus 8.

212. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 195 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Eladóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Loibach-palota)

A magyar vasutasok

Mint ahogy tegnapi számában a Bácsmegeyi Napló megírta, a közlekedésügyi miniszter erélyes rendszabályokra határozta el magát a vasutasok fegyelmezésére. A ljubljani igazgatóság területén sztrájkba léptek a vasutasok. A közlekedésügyi miniszter erre elhatározza, hogy a szubotici igazgatóság területén elbocsátja a szolgálatból a magyar és német anyanyelvű vasutasokat. Nem szoktak bocsátják el, akik sztrájkoltak, hanem azokat, akik a sztrájk idején is teljesítették kötelességüket. A közlekedésügyi miniszter úgy akarja elejét venni a vasutas sztrájkoknak, hogy megtartja államszolgálatban a sztrájkolókat és elbocsátja államszolgálatból a sztrájk idején is dolgozókat. Nem tudjuk a közlekedési ügyek minisztere az értelemmel és logikával meg akarja-e szakítani az összeköttetést?

A vasutas sztrájk egyik oka a tervezett vasutas pragmatika ellen való tiltakozás volt. A pragmatika javaslata valóban ekeseredetté tehetett minden vasutast. A tervezet szerint négy hónapig minden vasutas ideiglenes alkalmazottá degradálódik s évekig keresztül még ezután is elbocsátható az állami szolgálatból fegyelmi eljárás nélkül. Tisztviselők ezreit fenyegette ez a rendelet-tervezet állásnélküliséggel és kenyértelenséggel. A volt Déli Vasut alkalmazottai sztrájkjal tiltakoztak ellene; a közlekedésügyi miniszter, aki most a miniszterelnök helyettese, megnyugtatta a sztrájkolókat: nem őket akarják elbocsátani, hanem a magyar és német anyanyelvű tisztviselőket.

Ez a tervbevett tisztviselőprogram elsősorban természetesen a subotici igazgatóság személyzetét fenyegeti, mert a subotici igazgatóság területén kívül nagyszámmal nincsenek német nyelvű tisztviselők. *Mintegy három ezer német nyelvű tisztviselője és alkalmazottja van a vasutnak a subotici igazgatóság területén*, ezen a három ezer vasutason akarja megtorolni a közlekedési miniszter a ljubljani vasutasok sztrájkját. Akit nem türelmetlen indulat, hanem a közérdek szempontja vezet ítélkezésében és cselekedetében, csak döbbséggel reagálhat a közlekedésügyi miniszternek nemcsak a magyar vasutasok, hanem a jugoszláv vasutasok ellen tervezett intézkedésére. Csak próbáljuk elgondolni, hogyan fog működni a vasut intézménye, ha egyik napról a másik napra három ezer szakképzett alkalmazottat kitesznek az utcára. Kezdjük a vasut szakhivatalain. A subotici igazgatóság foglalt

osztályán, ahol azelőtt kevesebb munkát negyven jogász végzett, most két tisztviselő dolgozik. A magyarokat elbocsátották, a szláv jogi képzettségű tisztviselők sokkal kiválóbban tudtak akár szabad pályán elhelyezkedni, mint amilyen megélhetésre és előmenetelre a vasuti szolgálat módját nyújtott. Az osztálymérnököseken, fűtőházakban még túlnyomó részben német nyelvű gépészmérnökök vannak alkalmazásban. A szláv gépészmérnökök sokkal kitünőbb munkahelyeket s kereseti alkalmakat találnak, mintha rosszul fizetett vasuti mérnököknek mennének el. Honnan fogják pótolni a jogász, a mérnöktisztviselőket, a mozdonyvezetőket, a forgalmi személyzetet. A lokomobil vezetéséhez nem nemzetiségi jelszavak kellene, hanem hozzáértés, a sineket nem lehet nemzetiségi elfogultsággal

jókarban tartani, csak szorgalommal, lelkiismerettel, fáradhatatlansággal és tudással. Olyan gazdag ez az ország tisztviselői állásokra pályázó kvalifikált emberekben, hogy három ezer vasutast szélnek lehet bocsátani? Vagy olyan kiváló, hibátlanul tökéletes a vasut teljesítménye, hogy nem fogja megérezni azt sem, ha három ezer tisztviselő munkáját a nyugtalanosság, a kétség, a jövőtől való rettegés következmények nélkül bérlihatja meg?

Ez a három ezer vasutas kivétel nélkül jugoszláv állampolgár kivétel nélkül beszéli az államnyelvet és kivétel nélkül példás tisztviselő. Megengedi-e az alkotmány, a jogrend, az államethika, a közszolgálat érdeke, az ország presztízse, hogy három ezer vasutast csak azért vessenek ki az állásából, mert — magyar volt az anyjuk?

Gömbös Gyula jugoszláv orientációja

Cáfol a budapesti jugoszláv követség — Beogradban fentartják a tárgyalások hírét — A Politika a magyar kölcsönről

A magyar politikai életben nagy feltűnést keltett a *Magyar Hírlap*-nak az a cikke, amelyben leleplezi Balla Aladár volt képviselő tárgyalásait Milojevics budapesti jugoszláv követével, akinél, mint ismeretes, Gömbös megbízásából érdeklődött aziránt, hogy az SHS. királyság, illetve a kisanant milyen álláspontot foglalt a Gömbös Gyula kormányrajutása esetén. A cikkel kapcsolatban Gömbös nyilatkozott Balla tárgyalásairól és kijelentette, hogy *egyáltalán tudomása sem volt arról, hogy Balla az ő nevében és az ő megbízásából megbeszéléseket folytatott a budapesti jugoszláv követtel. Balla eddig még nem cáfolta meg a Magyar Hírlap cikkét, nem nyilatkozott, bár az ő szava perdöntő lenne a diplomáciai ügy megítélésében. Amit azonban Balla elmulasztott — pótolta az SHS. királyság budapesti követsége, amelynek nevében Reradovics Sándor alkonzul a Magyar Hírlap keddi számában nyilatkozatot közölt, amelyben kijelentette, hogy a szinjsai konferencia alkalmával Milojevics Milán Jugoszlávia budapesti követe semmiféle megbeszélést sem folytatott Balla Aladárral Magyarországon, illetve Gömbös kormányelnöksége érdekében.*

Beogradban fentartják a tárgyalások hírét

A keddi beogradi lapok hosszasan foglalkoznak Milojevics budapesti követnek Balla Aladárral folytatott tárgyalásaival. A lapok egyértelműen megállapítják, hogy Gömbös puhatolódzása, az ébredők jugoszláv-orientációja, érde-

kes tünete a magyar beipolitikának, amely az utóbbi időben egyre kaotikusabb és bizonytalanabb. Valamennyi lap részletesen közli a megbeszélések anyagát és kiemeli, hogy *Gömbös a jugoszláv-barátság fejében elbaráta, az ébredőket is hajlandó volna megtagadni — a hatalomért.*

Politikai körökben különösen annak a körülménynek tulajdonítanak jelentőséget, hogy Balla tárgyalásai éppen akkor kezdődtek, amikor a magyarországi sajtó élesen támadta Nincsic külügyminisztert.

Ami a hír valódiságát illeti, teljesen jól informált diplomáciai körök megerősítik a Bácsmegeyi Napló beogradi munkatársának jelentését, amely szerint *Milojevic budapesti követ valóban folytatott tárgyalásokat Balla Aladárral és a tárgyalásokról jelentést is tett a beogradi kormányának.*

A hír különben a külügyminisztérium mindazidáig nem cáfolta meg és így a beogradi politikai közvélemény egyelőre nem tudja, hogy Balla Aladár tárgyalásairól elterjedt hírek mennyiben felelnek meg a valóságnak.

A budapesti alkonzul cáfolata még rejtélyesebbé teszi az ügyet. Hogy a cáfolat milyen fordulatot fog adni a kérdésnek, az csak napok múlva fog kiderülni, amikor már tiszta kép fog kibontakozni a homályos ügyben.

A Politika a magyar kölcsönről

Abból az alkalmából, hogy az ébredők jugoszláv orientációt kívánának és hogy Gömbös a kis-

antant támogatását kérte a maga számára, érdekes cikket írt a *Politika* „Magyar fehér könyv” címmel. A cikkben utal a lap arra, hogy a magyar kormány ugynevezett fehér könyvet adott ki, amelyben feltárta Magyarország politikai és gazdasági helyzetét 1919. óta. Ebből a könyvből — írja a Politika — a legtisztább képet lehet nyerni a Károly-puccs idejében lejátszódott eseményekről. Kifejti ezzel kapcsolatban a Politika, hogy a nagyhatalmak csak akkor léptek akcióba és akkor kértek végleges nyilatkozatot a Habsburg-kérdésben a magyar kormánytól, amikor a SHS. királyság és Csehszlovákia már mozgósított és csapatait a magyar határra küldte. Erre a követelésre a magyar kormány a parlament elé terjesztette a Habsburgok detronizálásáról szóló törvényt, amelynek a szövegét azonban úgy stílizálták, hogy annak értelmében a Habsburg-ház tagjai még mindig elnyerhették volna Szent István koronáját.

Miután Jugoszlávia és a kisanantant tiltakozott az ellen, ezt a kérdést úgy szabályozták, hogy a magyar trón betöltése tekintetében Magyarország csak a nagyantant hozzájárulásával hozhat döntést. Bár szemmel látható volt a magyar kormánynak a Habsburgok iránt érzett rokonszenv, a nagyantant, amely sohasem mutatott irántunk nagy jóindulatot, nem engedte meg, hogy e tekintetben garanciákat követeljünk Magyarországtól. Ma újból ugyanazeket a jelenségeket lehet észlelni: a békeszerződés világos rendelkezései ellenére Bethlen akarja játszani a békeszerződést.

A Fehér Könyvből meg lehet állapítani, hogy az egész akciót dr. Benes csehszlovák külügyminiszter vezeti. Csehszlovákia nevében Benes dr. a gróf Bethlen miniszterelnökkel folytatott tárgyalások alkalmával a következőket követelte:

1. A békeszerződések területi és katonai intézkedéseit a legszigorúbban végre kell hajtani.
 2. Magyarország csak azt a katonai létszámot tarthatja, amelyet a trianoni békeszerződés megenged.
 3. Magyarország megtéríti a csehszlovák hadsereg mozgósításának költségeit.
 4. A Velencében a Habsburg-kérdésben Olaszország védnöksége alatt hozott megegyezést meg kell semmisíteni.
- A *Politika* megjegyzi, hogy a Fehér Könyv közlései tekintetében a jugoszláv kormány a desinteressel álláspontját foglalta el és a külügyminisztérium mindaddig nem látta időszerűnek, hogy a könyv állításait megcáfolja.

Asomborikórházépítését szeptember elején kezdik meg

A kormány hozzájárul az építési költségekhez

Somborból jelentik: Szeptember elején Somborban a Bajai-uton, a Szemző-féle parkkal szemben megkezdik a sombori kórház építését. Az építkezés ügye hosszú ideig húzódtott, mert az egészségügyi minisztériumban sokáig késett a terv jóváhagyása. Az elintéztét Petrovics Milenko dr. vármegyei tisztii főorvos több ízben sürgette a minisztériumban, míg a napokban a jóváhagyás megérkezett, úgy, hogy az építkezésnek most már semmi akadályja sincs.

Az egészségügyi minisztérium kívánásának megfelelően először a poliklinikai rész építését kezdik meg. A poliklinikát dr. ing. Ruppel hamburgi egyetemi tanár tervei szerint építik, a modern egészségügyi követelményeknek megfelelően. A hatalmas kétemeletes, száz méter hosszú és harminc méter széles épületben nyerne az ambulatóriumok és kórtermek elhelyezését, tuberkulotikus, venereás és trachomás betegek számára. Az ápolást irgalmas nővérek fogják ellátni.

Az építkezés a terv költségvetése szerint 6.000.000 dinárba kerül, a melyre egyelőre csak a vármegye által királyi nászajándékul összegyűjtött négy millió dinár a fedezet. A vármegye ugyan eredetileg ötmillió dinárt szavazott meg nászajándékul, de egyes községek, mint Stari-Becsej, vonakodtak a rájuk kivetett részt megfizetni és nem járultak hozzá a nászajándékhoz. A hiányzó 2.400.000 dinárt a kormány fogja pótolni. A poliklinika berendezését a jóvátételi számlára Németország szállítja.

Az épület körül nagy parkot létesítenek, amelynek összes költségeit Sombor városa teljesen magára vállalta.

A kórházi rész építése előrelátástól fogva csak a tavasszal fog megkezdődni. Ennek a költségeit a Szemző-féle 576 holdas birtokalapítványból fedezik. A birtokot az agrárreform-minisztérium abból a célból feloldja az agrárreform alól és a város a föld-

deket 5—10 holdas parcellákban el fogja adni.

A királyi kabinetiroda nemrégiben kérdést intézett a vármegyéhez a nászajándék-alapítványból tervezett kórházépítés iránt és bekérte a tervrajzokat is.

Szélső jobboldali blokk alakul Magyarországon

Gömbös Gyula tervei — Az ébredők üdvözlők „A Nép”-et

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula és volt kormánypartii fajvédő vezértársai még csak pár napja ülnék formálisan is az ellenzéki pártokban, de ezt a néhány napot sem engedték tértelésben eltölteni. Nagyban szervezkednek azok között, akik a nemzetgyűlés többi pártjában hívei a fajvédő jelszavaknak és az ébredő-programnak. Nap-nap után bizalmas táncszokásokat folytatnak néhány közismerten ébredő-programot valló fajvédő képviselőkkel. Gömbösék az akciót a Wolff-párt, a volt Andrassy-párt és a pártönkivüli csoport szélsőjobboldali elemeinek bekapcsolásával akarják kifejleszteni. A végső cél, ami Gömbös Gyulának és az intranzigens kormánypartiaknak szemelőtt lebeg, az, hogy szélsőjobboldali blokkot hozzanak létre és egyesített erővel a legélesebb ellenzéki harcot indítsák meg a kormány ellen. Gömbösök nagy partra számítanak, azt hiszik, hogy a parlamentben legalább is harminc taggal támadhatják majd a Bethlen-féle politikát. A legitimizmus Gömbösök számára nem akadály a bizalmas eszmecserekorán szélső legitimista politikuskokat is beavattak az akció előkészítésébe.

A legújabb politikai erőcsoportosítás bizonyos helyeken máris visszautasításban részesült. Gömbös ugyanis legelső sorban a Wolff-pártotra számított, mint amely »keresztény nemzeti alapon állva«, egyöntetűen csatlakozni fog a fajvédelmi vezérei mögé. Számításaiban azon-

ban csalódott. A Wolff-pártot sem hagyták érintetlenül a közelmúlt politikai eseményei és nem hajlandók kilépni az egységes-pártból, mert az amugy is gyenge lábbon álló budapesti városi uralmuknak a legközelebbi választások alkalmával a legyeleműdőt adná meg az, ha az ellenzéki pártokon kívül az egységes-párt is állítana ellenük jelölteket. Különbben is Wolffokat bizonyos tekintetben köti a kormányhoz való hűség, mert hiszen a párt egyik tagja miniszteri tárcát tölt be, egy másik tagja pedig a nemzetgyűlés elnökségében foglal helyet. A Wolff-pártban folytatott bizalmas megbeszélések eredménye azonban Gömbös Gyulát nem riasztotta el akciójának további folytatásától. A régi Andrassy-pártban néhány olyan képviselőre bukkant, akik bár szélsőséges legitimista álláspontot foglaltak el, a Bethlen-kormány megbuktatása céljából a Gömbös-féle antilegitimista szövetkezéstől sem riadnak vissza.

Az egységes pártban az egész mozgolódást teljesen nyugodtan bírálják el. Mindenki meg van győződve, hogy a fajvédők az egységes pártból újabb híveket nem tudnak maguknak toborozni.

Lendvai (Lehner) cikke és az ébredők

Lendvai (Lehner) Istvánnak, az ujonnan megválasztott ceglédi képviselőnek a nemzetgyűlést letolvajozó és legazemberező cikke, amely miatt A Nép-et tudvalevőleg el is

kobozták, az ébredő magyarokat a következő — Bendrd Agoston volt miniszterhez, A Nép főszerkesztőjéhez intézett — levélre illette:

Az ÉMT országos intéző-bizottsága bajtársi szeretettel köszönti Nagyméltóságodat, mint a keresztény magyarság legharcosabb orgánájának vezérét és a lapnak minden munkatársát az intranzigens, nemzeti gondolat bator harcosait abból az alkalomból, hogy a keresztény kormány a főváros utcáiról eltávolította a keresztény lapot, amely az ország legszélesebb néprétegének a keresztény, nemzeti szellemmel való megismertetésének és a nemzeti célok szolgálatába állításának nagy munkájából a legnagyobbat végezte és a legszélesebb eredményekkel dicsekedhetik.

Az ÉME országos intéző-bizottságtól szavadjon a keresztény nemzeti ügy mellett a méltatlan üldözése ellen és biztosítia »A Nép»-et, hogy ebben a harcban, amelynek célkitűzése teljesen azonos az ébredő program ideáljával, bajtársi szeretettel, lelkesedéssel, kitartással és szervezeteiben tömörült bajtársainak minden erejével mellette áll.

Az intéző-bizottság a leghatározottabban tudja, hogy minden ébredő magyar tudni fogja köteleességét azzal a lappal szemben, amelyet üldözésekképpen ébredő szelleme miatt érnek értesíteni egyben Nagyméltóságodat, hogy felszólítottuk bajtársainkat »A Nép»-nek eddiginél is nagyobb mértékű támogatására.

Hazafias üdvözléssel

Budapest, 1923 augusztus 6.

Az ÉME Országos Intéző Bizottsága: Prónay Pál, Héjjas Iván, Hegedűs György, dr. Sármazey Endre, Herkély Tibor dr.

A nemzetgyűlés keddi ülése

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés keddi ülésén, bár nagy érdeklődéssel várták, a napirend előtt senki sem tette szóvá Lendvai-Lehner István, ceglédi ébredő-képviselő

Nászutazás

Itta: Hajnik Miklós

A bezárt templom sekrestyéjében egészen csendben, csak a két tanu és az egyházi jelenlétben esküdtött egymásnak örök hűséget Méray László és özvegy Gergeheő Kálmáné. A szertartás befejeztével az új házaspár melegen megköszönte a két tanúnak a szívességét s aztán beszállt az automobilba, amelynek tetete már tele volt lakva utiböröndökkel. Az automobil robotgolt a pályaudvar felé. László szeretettel telt gyöngéd pillantást vetett feleségére, amelyet Eszter szolgálatkészen és sok igyekekvással kedvesen viszoználni próbált. De valahogyan mégis csak megmaradt az a keserü ránc a szája szögletén, amely már évek óta nem tudott soha megenyhülni és Eszter sietve fordította félre fejét a férfi tekintete elől. Látnia ő, hogy én mennyire megöregedtem? ... Oh, biztosan látja ... — ez jutott az asszony eszébe.

És valami különös, kellemetlen és mélységesen lealázó szegényérzet fogta el erre a gondolatra. Igen, ő már egy öregedő nő, aki a nyakába varrta magát ennek a férfinak, akit szerencsétlenül tett, akit elkaparintott egy másik asszony elől. De mikor László volt az egyetlen férfi, akit ő igazán szeretett! Hosszu évek óta, gyerekkora óta, mindig csak őt szerette. És most, hogy végre, végre összeházashozhat, ő nem mondhatott nemet. Mert hisz László akarta ezt így mindenáron. S mindig ő legyen az, aki áldozatokat hoz? Persze, őtöle mindenki mindig azt várta, hogy feláldozza magát érte! Az apja is. És szegény megboldogult Kálmán is... És a leánya is.

Még a fülében volt lilke felháborodott hangja:

— Da mama, megbolondultál, most, a

te korodban, férjhez menni! Hiszen már negyvenegy éves vagy!

S lilke, az ő leánya, akit pedig, csak ő tudja, hogy mennyi önfeláldozás árán, sikerült előkelően felnevelni s olyan jól férjhez adni, fiatalasszonyi kiméletlenséggel folytatta:

— És éppen ahhoz az emberhez, ahhoz az undokhoz! De mama, te megbolondultál! Igazán, talán jobb volna, ha a Schwartzerbe mennél és kezeltetnéd magadat! Ez már nem természetes a te korodban! És egy fiatalabb férfi! Istenem, hisz ez botrány! Vedd tudomásul, kérlek, hogy ezek után igazán nem érintkezhetünk veled.

Igen, így beszélt lilke s ő tudomásul vette, szeliden. Mindent tudomásul vett és mindent elűrt, mert hisz ő egész életében megszokta azt, hogy minden bajt és gondot ő viseljen egyedül és most miért ne viselné el a leánya főháborodását? ... Hisz ő ezzel a házasságával lilke-kének nem okozott kárt. Lászlónak pedig tartozott ezzel, husz évi hűséges imádatáért. S talán neki magának is szabad egyszer az életében boldognak lennie? ...

Az automobil megállt. Eszter felnézett. A pályaudvarnál voltak. A hordárok rakták le az utiböröndöket.

S aztán ott ültek ketten egymás mellett a szakaszban s lapozgatták szórakozottan az újságokat és képeslapokat. Eszter néha vetett egy futó pillantást a pályaudvar perrenjára, hogy talán lilke mégis meggondolta magát s kijött a pályaudvarra, tőle elbucszni? ... Aztán fűtyentett a mozdony s lassan gördülni kezdett a kocsit s aztán mind jobban zakatolva haladt a vonat a külvároson keresztül ki, a nagyvilágba. A nagyvilágba, ahová husz évi házassága alatt annyiszor vágyott Eszter s ahová most végre, özvegységében, eljut.

Csak most már egy kicsit késő ...

S lopva egy pillantást vetett a férjre.

az egyetlen férfire, akit igazán szeretett s akivel most végre, végre összekerült. Husz esztendő alatt mennyiszor gondolt rá, megdobbant a szíve, ha megpillantotta az utcán. S most végre együtt lehet vele, mindennap, minden órában, mindig. Együtt lehet vele, végre, végre! Igen. Csak ... Csak ... Mintha ez is későn teljesült volna be.

Mert volt valami László arcában, ami más volt, mint ahogyan a férfi Eszter lelkében élt. Új, szokatlan vonást fedezett fel most Eszter László arcán, dacos ránc húzódt meg a szájánál, oldalt, a bajusza mellett s a szája szőle időként idegesen rezdült meg. Valami bántja? ...

S Eszter féltékeny sietve újra az újságba temetkezett, hogy ne lássa többé a férfit s az se láthassa az ő arcát. Istenem, ha ez is ... Ha ebben is ... Ha Lászlóból is ki kell ábrándulnia? ... Mi marad akkor neki? ... Hát igazán lehetlenség az, hogy ebben a nyomoruit életben neki egyenlenny boldog napja se lehessen? ...

A férfi nem szólt egy szót sem. Üres szemmel nézett ki az ablakon a tovafutó közömbös tájakra. A távirópóznak egymást váltogatják ütemesen az ablak előtt. Szénát gereblyező parasztaasszony álmélkodva néz a vonat felé, mintha életében először látta ilyesmit ... A kerekek milyen zavarosan zakatolnak ... S itt ül vele szemben egy asszony, az az asszony, az egyetlen, aki őt az egész életében érdekelte, az egyetlen, aki több volt számára mindennél és mindenkinél, aki miatt elhagyta békés feleségét s most neveltségessé tette magát miatta ... És ez az asszony, az egyetlen, akit, ha látott, kivilágosodott előtte az utca és ha a hangját hallotta, és ha vele lehetett, boldog volt napokra, hetekre ... Ez az asszony most az ő felesége s itt ül vele szemközt s beszélhet vele és megfoghatja a kezét és

megsimogathatja a haját és megcsókolhatja ... És meg is fogja simogatni a haját és meg is fogja csókolni akár most mindjárt, vagy csak később. Mindogy. De ...

És eszébe jutott Kálmán, Eszter első férje. Állatitkár volt s emellett széleskörű közigazgatási tevékenységet fejtett ki, amint ezt mondani szokás. A valójában szaladgált reggeltől éjfélig, bejárt, kijárt, paktált, izzadott, tülekedett, panamázott és nagyképszerűsűdött, igazi »közéleti nagyság« volt, annak is a legundorítóbb fajtájából. S mindezeneken felül még nagyon guszttustalan külsejű ember is volt szegény Kálmán, arca szivacsos, szögletes koponyáján gyér hajszálak, nagy vörös kezek, mindig nedves kezek nemtelen bütykökkel és félíg lerágott, örökké piszkos körmökkel. És ahogy ötközdött, ahogy evett, ahogy mozgott! ... Egészen olyan volt, mint anilyen vasárnap egy külvárosi főúton suszter, aki mellékesen viceházmester is egy nyomorberházban. S mellette Eszter, ez az asszony, akit a hajától kezdve a lábujja hegyéig minden finom és elegáns! ... És mégis az az ember, az a suszter, az volt a férje, amikor Eszter szép volt, amikor gyönyörű volt ... Hisz akkor is lehetett volna ... De Eszter nem akart ...

S László gunyosan elmosolyodott. Persze, mert hisz akkor még nem volt érdemes Eszternek ... De most, hogy feleségül vette ... Pedig, ha akkor, ezelőtt tíz évvel ... Akkor most legálább volna egy szép, közös emlékek. De így? ...

Most már késő ...

S László a kialudt szívart ideges mozdulattal hajította ki az ablakon. Az asszony felnézett, tekintettük összetalálkozott. S mindketten gyorsan, érzeltetetlen melegen mosolyogtak egymásra, hogy ne vegye észre a másik, hogy most már minden késő, nagyon késő ...

Iőnek A Nép-ben megjelent cikkét, amelyben tudvalevőleg a nemzetgyűlést a legsúlyosabb sértésekkel flette. A felszólalások ebben az ügyben állítólag azért maradtak el, mert, mint hétfőn este a pártok képviselői megállapodtak, a keddi ülésen *elnök enunciació* formájában reflektál a nemzetgyűlés *Lendvai-Lehner* cikkére és ebben fogja Lendvai-Lehner sértéseivel szemben álláspontját kifejteni.

A keddi ülésen az indemnitás részletes vitája során elsőnek *Kállay* pénzügyminiszter válaszolt *Várnai* és *Rothenstein* szociáldemokrata képviselők megjegyzéseire. A kormányzó udvartartásának költségeit — mondotta — *Horthy* kormányzó egyenes kívánságra a legminimálisabbra redukálták. *Szilágyi* és *Homonnay* válaszolva kijelentette, hogy a tisztviselők dotációjának megállapításánál messzebb már nem mehet a kormány, mert az államháztartás amúgy is erősen megsínyli a tisztviselők fizetésének felemelését.

Az ülést folytatták.

Kiadják Kiss Menyhért

A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a nemzetgyűlés mentelmi bizottsága egyhangúlag elhatározta, hogy *Kiss Menyhért* mentelmi jogát felhúzza és kiadja az ügyvédségnek. *Kiss Menyhért* ellen köztudomásúlag azért indították meg az eljárást, mert sztrájkra igazgatta a mozdonyvezetőket.

Ulain az ügyvédségen

Ulain Ferenc képviselő közismert beszédjében kijelentette, hogy a Hittelbank több nemzetgyűlési képviselőnek 300 millió értékű értékpapírt ajándékozott. Az igazságügyminiszter *Ulain* ellen eljárást indított. Cegléd város illetékes bírósága megkereste a budapesti törvényszéket, hogy *Ulain* erre vonatkozólag hallgassák ki. *Ulain* a budapesti főügyész a kihallgatásra beidézte.

Coolidge elnök

Európa ujjaépítéséért

Harding utódjának programja

Az amerikai sajtó élénken foglalkozik *Harding* utódjának, *Coolidge* elnök programjával és megállapítja, hogy habár külpolitikai tekintetben az új elnök meglehetősen kötve van *Harding* politikájához, mégis a változások egész sora várható az amerikai politikai irányban.

A *Chicago Tribune* közlése szerint *Coolidge*, mint az új angol iskola védővamos híve, előreláthatólag arra fog törekedni, hogy a vámtarifának minden messzebbmenő revíziót megakadályozza. A nyilvánosság előtt tett kijelentéseiben az új elnök már bizonytalanságot tett arról, hogy nem híve *Amerika elszigeteltségének és hajlandó Amerikának a világdöntőbíróskodásban való részvétele mellett állást foglalni.*

Általában eddig csak igen tartózkodóan nyilatkozott az Egyesült Államoknak nemzetközi kapcsolatairól, az azonban világosan kiderült kijelentéseiből, hogy régi nagyságában vissza akarja állítani az amerikai külkereskedelmet és természetesen azt is kívánja, hogy Európában visszatérjenek a normális gazdasági viszonyok. Washingtonban nem tételezik föl, hogy *Coolidge* a Ruhr-kérdés elintézésében nagyobb szerepet vállalna, azt azonban valószínűnek tartják, hogy az elnök kész bizonyos értelemben közreműködni e súlyos probléma megoldásán.

Az új elnök hivatali működését azzal kezdte meg, hogy *Harding* temetése napját nemzeti gyásznapnak nyilvánította.

A sombori radikális-párt válsága

Harc a régi és új pártvezetőség között

Somborból jelentik: A sombori radikálispárt július 30-iki tisztújító közgyűlésén megtartott pártvezetőségi választás eredménye válságot idézett elő a sombori párt szervezetben. A régi pártvezetőség a választást megelébberte a beogradi pártközponthoz azon a címen, hogy a tisztikar megválasztása nem folyt le szabályszerűen. Emiatt a beogradi pártközpont augusztus 12-ikére új közgyűlést hivatott össze a sombori helyi szervezetről, amely dönteni fog a vitás választás érvényessége fölött. Egyben a beogradi pártklub Somborba küldte *Alexijevics* Mita belügyi inspektort a tényállás megvizsgálására.

A régi vezetőség hír szerint most híveket igyekszik szerezni, különösen a párt földművelő tagjai között.

hogy a választást megsemmisítsék. Ez alkalommal heves harcot indítottak dr. *Gyurics* György sombori polgármester és *Eremin* György rendőrfőkapitány ellen, akiknek elbocsátását követelik a kormánytól és azt kívánják, hogy polgármesterré *Terzin* Pál volt képviselőt, rendőrkapitánnyá pedig *Vlajcs* Velimirt válasszák meg.

A sombori radikálispárt hétfőn a választások ügyében ülést tartott, amelyen *Alexijevics* Mita is részt vett. A belügyi inspektor kijelentette, hogy a július 30-iki választást, beszerzett információi alapján, szabályszerűnek tartja és ilyen értelemben fog az ügyről a beogradi pártklubnak referálni, amely e kérdésben legközelebbi ülésén fog dönteni.

Diadalmenet akadályokkal

Pilsudzkít virágosóval fogadták Lembergben

Varsóból jelentik: *Pilsudzki* tábornagy, volt államfő, Varsóból Lembergbe utazott, hogy részt vegyen a legionáriusok ottani emlékünnepein. Az úton, az egyik állomáson *Pilsudzki* nem tudott a részére megrendelt vasuti fülkébe beszállni, mert a fülke jegyeit más utasoknak adták el. A vonaton utazó vasuti mérnökök vonakodtak az útjuk lefoglalt szalonfülkéjét a tábornagnak átengedni, mire a pályaudvar vasutasai és az ott megjelent legionáriusok megfenyegették az állomásfőnököt, ha nem bocsátják a tábornagy rendelkezésére a fülkét.

Pilsudzki ezután folytatta útját Lembergbe, ahol sok ezer főnyi közönség virágosóval, a városban pedig — tilalom ellenére — két diadalkapuval fogadta a tábornagyot. Jellemző a mostani kormányzatnak a volt államfővel szemben táplált érzületére, hogy a tábornagy díszruhában utazó *Pilsudzki* fogadására nem vonultak ki díszszázadot és a tartományi főnök sem tartotta szükségesnek a volt államfőt szertartásosan üdvözölni.

A legionáriusok holnapi nagygyűlésén *Pilsudzki* jelentős politikai beszédet várják.

Németország a pusztulás útján

A kereskedők beszűntetik az árusítást — Nincs pénz a munkások kifizetésére — Véres éhség-tüntetések

Berlinből jelentik: Zürichben száz ezer márkáért 35 centimet adnak és ennek megfelelően Berlinben a szabad forgalomban vasárnap óta 82.000 márkát kérnek egy cipőért. A fantasztikus árak magassága nagy izgalmat kelt az egész birodalomban, — de még inkább növeli az elkeseredést, hogy a márká óránkénti esése miatt a kereskedők ugyancsak óránként emelik az árakat, sőt a legtöbb üzletben már csak idegen valutáért lehet vásárolni. A birodalmi kormány emiatt erővel rendszerbályokat alkalmaz a kereskedők ellen. A kormány elrendelte, hogy minden cikknek az árát a kirakatokban papírmárka-értékben fel kell tüntetni.

A kiskereskedők kedden Berlinben gyűlést tartottak, amelyen kimondták, hogy a kormány intézkedései miatt csütörtökön az élelmiszerüzletek kivételével minden üzletet bezárnak és pénteken kiűrik a kirakatokat, az eladási időt pedig hat órára korlátozzák.

Sztrájkba léptek a fém munkások

Berlinben a helyzet egyre nyugtalanítóbb és sztrájk sztrájkot követ. Kedden a fémipari munkások sztrájkba léptek, a faipari munkások biztosították őket szolidaritásukról. A berlini vas- és fémgyárakban negyvenezer ember szüntette be a munkát, mert nem tartották kielégítőnek júliusi munkabéruknak 305 százalékkal való felemelését, mert a drágaság azóta ennek majdnem háromszorosára emelkedett.

A dohányárúüzletek beszűntették az árusítást a dohányadó felemelése miatt. A tüntető sztrájkhoz a vendéglősök is csatlakoztak és nem adnak el dohányterméket, úgy, hogy a német fővárosban nem lehet dohányt kapni. A legtöbb ipartelepen a mizérlá-

nagy ipartelepek a béreknek legfeljebb egy harmad részét tudják kifizetni. Emellett a megszálló hatóságok lefoglalják a bankok pénzkészleteit. Gelsenkirchenben két és fél milliárdot foglaltak le és a vasművek számára érkezett egy milliárd márkás pénzzállítmányt elkobozták.

Buerben és Essenben emiatt az izgalmas tüntetések naponta megismétlődnek. Mainzban a város központjában a munkanélküliek tüntetése veszedelmes méreteket öltött, mire a rendőrség kardlappal verte szét a tömeget. A zavargások miatt a franciák marokkói csapatokkal és Spahikkal erősítették meg a mainzi megszálló csapatokat.

A déli sark annexiója

Az angol kormány brit területnek nyilvánítja

Londonból jelentik, hogy az angol kormány a titkos tanács üléséből rendeletet bocsátott ki, amelyben a Déli tengernek az a szigetcsoportja és területei, amelyek a 160. keleti hosszúsági, a 66. déli szélességi és a 150. nyugati hosszúsági fok között vannak, tehát a Délisark-országot és a Délisark területét brit területnek nyilvánítja és az újzélandi kormányzó igazgatása alá rendeli.

Gyilkossággal vádolt tanfelügyelő

A tanítónő szerepe

Július hó 28-ikán Nagyszebenben rejtélyes gyilkosság történt, amelynek kiderítésén a nagyszebeni rendőrség már napok óta fáradozik. A gyilkosság ügyében, amelyet eddig öngyilkosságnak tartottak, már két letartóztatás is történt, azonban még nem sikerült megállapítani, hogy tulajdonképpen ki követte el a gyilkosságot. Az áldozat *K. Kovács* Ilona gálfalvi tanítónő, aki a tanítók szüneti tanfolyamára utazott Nagyszebenbe.

A tanítónőt július 29-ikén éjjel az iskolaépület folyosóján, ahol lakott, holtan találták meg nagy vértócsában. Mellette egy revolver fekvett. Az esetről azonnal értesítették az épületben lakó *Margineanu* tanfelügyelőt is, aki meglepődve vette észre, hogy a revolver az övé.

A rendőrség megállapította, hogy nem öngyilkosság, hanem gyilkosság történt és megindította a nyomozást. A nyomozás folyamán kiderült, hogy *K. Kovács* Ilonát szoros barátság fűzte *Margineanu* tanfelügyelőhöz, akivel titkos írású levelezést folytatott. A tanfelügyelő Nagyszebenbe is csak a leány kedvéért utazott, ahol minden szabadidejét együtt töltöttek. A titkos írású leveleket a tanítónő egy vaszkettájában szobájában tartotta, a gyilkosság után azonban ezek a levelek eltűntek. A rendőrség megállapította, hogy a kazettát a gyilkosság felfedezése után *Margineanu* tanfelügyelő *Szőnyiné* nevű tanítónőt felkérte *Kovács* Ilona lakására, hogy hozza le a kazettát. Azután a kazettában levő leveleket elégette és a hamuját szétszórta. Rejtélyesebbé tette az ügyet az a körülmény is, hogy *Szőnyiné* a gyilkosságot követő éjjel álmában felkiáltott:

— Nem én vagyok a gyilkos!
A felkiáltást hallották a szobában lakó tanítónők is, akik erről értesítették a rendőrséget.

A rendőrség augusztus 2-án súlyos gyanúok alapján letartóztatta *Margineanu* tanfelügyelőt és *Szőnyiné* akinek a rendőrség feltevése szerint szerepük van a gyilkosság elkövetésében. A nyomozást tovább folytatják.

Nyugtalanulás a Ruhr-vidéken

A helyzet a megszállott területeken a legkétségbeejtőbb, ahol a franciák is mesterségesen, minden eszközzel szítják az elégedetlenséget. Megakadályozzák, hogy az ipartelepek pénzt kapjanak a meg nem szállt Németországból és így a

CIRKUSZ

Névtelenül levelezek

A strandra már késő volt kimenni s hogy unalmam valahogyan mégis elűzzem, elhatároztam, anonim-levelet fogok írni. Ez most ugyis a legdivatosabb társasjáték. A telefonkönyvből kinéztem egy gusztusos címet magamnak és hozzáfogtam levelem megírásához, mint annakidején Szilágyi Örsébet az övéhez. Elváltotzatott írással — nyomtatott betűkkel — a következő sorokat vetettem papírra:

Tisztelt uram,
Van önnek halvány segédfogalma arról a dolgról a pecsétviaszokkal, meg a mohadóval, és tudja-e ön, hogy mi a lysotom? Ha nem, akkor fáradjon el este fél tíz óra tájban, — amikor k. neje önagsága éppen abban a hitben éldegél, hogy ön gyantalanul alsózik a kaszinóban — fáradjon el a Harambavica-utca 48-b számú házba és győződjön meg saját szemével arról, hogy micsoda galád játékokat úznek ott egyesek az ön becsületével. Nyissa ki már végre szemét és jöjjön rá a tisztelt nagyságos asszony üzemleire, elvégre, ha négy-öt polgárral szarvazná csak fei őnt, egy szót sem szólnék, de az egész Napvirág-dalárdával, az már mégis csak sok kissé a jóból! Vagy ön is részese-dik a bevételből? Ebben az esetben tekintse tárgyalannak fenti soraimat. Ha azonban ön nem inkorrekt ember, hanem csak egyszerű, de becsületes tökfilkó, — meg vagyok győződve arról, hogy így áll az eset — akkor mindezek tudomásulvétele után csapjon le erős kézzel azokra, akik nem átalják leírhatatlan orgiákat pont az ön családi tűzhelyén illetve rendezni és akik eléggé elvetemültek ahhoz, hogy ezekben a fekete misékbe kegyed nemrég még ártatlan leányának személyét is belevonják, ami által e fehér lilium is hovatovább teljesen beszenyeződik.

Quousque tandem? ... Ha uraságod férfi, legyen férfi s ne hitvány gyöngébáb. Vönja felelősségre Császár Jeromost, aki nemcsak feleséget és leányát, de az ön kedvence szobalányát is elcsábította; állítsa a pisztolya csővé elé Földrajz Endrét, a boxolót, aki a föntnevezettek kivül még az ön boldogult nagyamájával is viszonyt kezdett, nem riadva vissza a sírfertőzéstől és attól, hogy a hetven évvel ezelőtt elhunyt szegény öreg, ma már kissé rossz bőrben van; írta ki az egész Napvirág-dalárdát, továbbá a »Vén cimborák« asztaltársaságot, ha úgy-ahogy restaurálni óhajtja esténként többiben meg-téptázott férji, apai és munkaadoi becsületét. Hogy az ómamról ne is beszéljünk...

Attól tartok, hogy ön, amilyen javítatlan optimista, nevetve félredobja ezt a levelet, mint alaptalan koholmányt, abban a hitben, hogy mélyen tisztelt hitvesének egyik meg nem hallgatott udvarlója írja ezeket a sorokat, bosszúból, amiért vízben hagyták. Hogy ezt az illúzióját eloszlassam, ki kell jelentenem, hogy jutányos átalány mellett magam is többiben részesültem a nagyságos asszony mélyen leszállított értékű kegyeiben s ennek bizonyítására csak azt említem meg, hogy önagsága két drb lensét visel anyajegyi minőségben... hogy hol, azt valószínűleg ön is tudja.

Még egyszer figyelmeztetem a legnagyobb jóindulattal, hogy eszméljen rá, mi történik a háta mögött és maradok kiváló tisztelettel

István K. Tamás

köz- és váltó-ügyvéd

Megcimeztem Breitner Lajos kereskedőnek a levelet és ajánlván feladtam. Igen kitünően mulattam magamban, hogy micsoda véres családi drámát idéznek elő majd gondosan összeválogatott rágalmaim és a jól végzett munka tudatában pihenőre tértem.

Másnap egy rendkívül rokonszenves ur csöngtetett be lakásomba és amikor ajtót nyitottam, megkérdezte: én va-

gyok-e Istváni ügyvéd? Amikor igenel válaszoltam, makogott valamit, hogy őt Breitnernek hívják... ez a név mindjárt ismerősnek tűnt fel nekem valahonnan... azután kétszer hasbalőtt.

Ha netalántán felgyógyulok, sokkal óvatosabb leszek és nem írom szórakozottságból oda a nevemet anonim-levelek alá.

Skiz.

Harc a vadházasság ellen

— Irény püspök pásztorlevele —

Novisadról jelentik: A görögkeleti egyház Szent Szinódusa Szarajevóban értekezletet tartott, amelyen az utóbbi esztendőben tulságosan elszaporodott a törvényesen meg nem kötött házasságok ügyét tárgyalta. A Szent Szinodus megállapította, hogy a háboru alatt az elvadult erkölcsök következtében és a háboru után rendkívüli mértékben szaporodtak el azok az esetek, amikor a felek sem polgári, sem egyházi házasságot nem kötöttek, hanem konkubinátusban élnek egymással. A Szinodus átiratot intézett a belügyi és a vallásügyi miniszterekhez, amelyben ismertette a sérelmezett állapotokat, arra hívja fel a belügyi és a vallásügyi miniszter figyelmét, hogy saját hatáskörükben járjanak el ebben az ügyben.

A Szinodus felhívásának eredményeként kedden megérkezett a belügyminiszter leirata a novisadi kerületi főispánhoz, amelyben felhívja a főispáni hi-

vatalt arra, hogy haladéktalanul utasítsa egy a polgári, mint a rendőri hatóságokat, hogy a jövőben akadályozzák meg az együttéléseket és azokat, akik így élnek egymással, szólítsák fel arra, hogy minél előbb kössék meg a polgári és az egyházi házasságot.

Ebben az ügyben Irény novisadi görög keleti püspök a görög keleti egyház híveihez pásztorlevelet intézett, amelyben fölívja őket, hogy akik eddig vagy polgári, vagy vadházasságban éltek, egyháziilag kössenek házasságot. A pásztorlevélben a püspök figyelmezteti a híveket, hogy akik az egyházi házasságkötést elmulasztják, azok a jövőben semmiféle egyházi szertartásban nem részesülhetnek, gyermekeiket nem kereszteltethetik meg és ha meghalnak, egyháziilag nem temetik el őket. A püspök fölívja a papjait, hogy jövőben mindenkor a pásztorlevél értelmében járjanak el.

A Habsburg-ház udvaroncái

— Wölfing Lipót feljegyzései —

Wölfing Lipót további feljegyzéseiben a Habsburg-ház udvaroncáiról ír. Főképpen a ioscana nagyherceg udvartartásához tartozókról.

Sardi ezredes

Mulatságos alakia volt udvarunknak Sardi Michele ezredes ur. Nagy ember volt, óriási fejvel, amely alatt erősen kiborotvált áll terpeszkedett; nagy, husos, mindig hideg keze finom prémmel volt beszőrösítve, mindig kissé az oldatra lógó fejjel állott és azt hitte, hogy szelíd szemével magába tudja szívni egyik nővérem szépségét. A hízalgsben mester volt. Minden porusából legitimita elveket izzadt ki. Mindig szuperlatívusokban beszélt. Lujza nővéremet »la gemma della Toscana« néven emlegette s mikor egy alkalommal a Piátusra mentünk fel, ajánlkozott, hogy hó-dolata jelétől érte — tizenégy éves taeszkó volt a kölyök — leveti magát a síklóról in un precipizio — azaz a mélységbe. Persze arról nem nyilatkozott, hogy fizikai vagy erkölcsi »precipitazio«-ra gondol-e.

Már akkor el volt határozva, hogy engem a tengerészethez adnak s ezért ő szóval és írásban mindig azt a tervet terjesztette elém, hogy annak idején vitorlázak majd egy osztrák flottával Livornóba s onnan szabadítsam fel Toscanát. Tíz éven keresztül megismételte ezt a tervét, legalább is havonként egyszer. (Minek Livornóba vitorlázni? — gondoltam magamban. — Ha vissza akarunk bennünket hívni, majd jönnek ők maguk. És amíg én admirális leszek, addig sok víz folyik le a Dunán.) Sardi nem mulasztotta el azt se, hogy minden alkalommal végtelen hosszú, de alaposan temperált beszédben átnyujtsa a jó toskánai hüségnyilatkozatait. Aki őt hallgatta, azt kellett hinnie, hogy egész Toskána: aggok, férfiak, nők, gyermekek, sőt a még meg se született új nemzedék is azért kiabál (óvatosságnól egyelőre nem hallhatóan), hogy szabadítsuk fel a piemonti iga alól. Az apám igen lenézően nyilatkozott Sardirol, annyit mondott rá csupán:

— Chiaccherone! (Fecsegő.)

De azért mindig újra és újra meghívta. Komikus hüségét meg kellett jutalmazni.

Másik eredeti alak volt Prescobaldi Angelo. Az emberré lett szürke nyomoruság. Öreg, összetört emberke. Rövidlátó vagy inkább félig vak, akít kemény, kurta, kinzó köhögés gyötört. Olyan idomtalan orra volt, mint egy óriási ananászeper, s azon egy rettene-

tes vízhollyag. Az volt a csufneve, hogy »Riska Biscottini«. Az esős időt nem bírta s ha esett, folyton nyöszörgött: — Pi ove sempre. (Mindig esik az eső.)

Amott, túlnan az Alpokon, tudvalevőleg sohase esik. Nem szabad az esőnek esnie, mert ott mindennap, sőt minden órában örökké ég várja a nagyherceget. Firenzében naponta nagyherceg-idő van.

Volt egy Samminiatelli-nk is. Az akaratlan komikus. Hosszu, barna bajusza volt, amelyet egyenesre pödört s úgy hordott, mint a költőncos az egyensúlyozó rudat. Voltaképpen semmitmondó kis emberke volt, mégis ő pótolta az udvari bolondot. A legnagyobb csacslásokra is hajlandó volt, hogy egy derűs mosolyt varázsoljon ura és parancsolója arcára. Az eléje tett bajor sör helyett vizet ivott. Nagy csodálkozásunkra az ebéd után két üvegekben körülhordott szájbőlgető-vizet, amiben egy szelet citrom uszott, vizsgálódva és erős arcintorral lassan kiitta. Később panaszkodott az udvar valamelyik tagja előtt:

— Dal granduca tutto era eccellente solo il ponch alla fina era un poco debole. (Minden nagyszerű volt a nagyhercegnél, csak a végén, az a puncs, az egy kissé gyenge volt.)

Tudott tényekkel, evőszközökkel, borosüvegekkel zsonglózni, s ezt a tudományát mindaddig mutogatta, míg apám jóakaróan rá nem szólt:

— Ora basta! (Most már elég volt.)

További furcsa embereik

Csöndes ember volt Bargagli Celeo, korábban az édesapám kamarása. Hosszu, keskeny arca volt, hasított szeme, amely mindig félig csukva volt és álmosan pislogott, de mégis mindent észre- vett; ritkás kecskeszakálla volt és foggyatékos hajzata. Nagyon finom és lágysége volt, mint egy művészemberé s ez a kéz illet édeskés hajlához és a végtelenségig terjengős, vizenyős, hosszadalmasan csavaros beszédéhez.

Niccolini gróf egészen másfajta legény volt. Tüzvörös volt a haja, tüzvörös a bozontos szemöldöke, a hosszú Barbarrassa-szakálla és tüzvörös csomók nőttek ki hatalmas füleiből. Két nagy keze egészen a körmök gyökeréig telenőt vörös pelyhekkal. Ugy hívtuk egymás közt, hogy »Rübezah! bácsi« s csakugyan egész olyan volt, mint egy mesebeli Rübezah! az Appeninekről. Teatrálisan tarka viseletben járt, rikító szín-vegyületeket állított össze nyakkendő,

nadrág és cipők dolgában, ha pedig megszólalt, hatalmas basszusa tulharso- gott minden emberi hangot. Ha egy- egy vadászkaland elbeszélésébe kez- dett, nem volt hatalom, amely lestop- polhatta volna. Jó fiu volt, nagyon sze- rette a gyermekeket s hogy a maga módja szerint örömet szerezzen nekik, borzalmasan forgatta a szemét és ret- tenetes torzképeket vágott. A hatás nem is maradt el, ám a várt kacagás helyett a gyerekek reszkette és bőgre mene- kültek előle, mert azt hitték, hogy a ret- tenetes óriás nyomban felfalja őket.

A névtelen ember

A budapesti toloncház rejtélyes lakója

Budapestről jelentik: Hétfőn este a főkapitányságra előállítottak egy olyan embert, aki egyetlenegy élő vagy holt nyelvet sem beszél, aki azt sem tudja megmondani, hogy milyen állampolgár, aki nem tudja a várost sem, ahonnan elindult, sőt azt sem, hogy mi a vezeték- neve. Tud azonban esperanto nyelven és folyton azt hangoztatja, mi estas Karlo, ami annyit jelent, hogy Károly vagyok.

A rejtélyes idegen egy nyulánk, tizennyolc-husz év körüli fiatalember, hétfőn délelőtt állított be a Corvin-film- gyár gyártelepére. Bement egyenesen az irodába és anélkül, hogy valakit kér- dezett volna, odaállt a filmgyár rendezőjének az asztala elé és beszélni kez- dett. A szavát nem értették, mert bár a rendező, akivel szóba állt, hat európai nyelven beszél, nem tudta megállapítani, hogy az előtte álló ismeretlen milyen nyelven fordul hozzá. A filmgyárban több dán, holland, svéd, lengyel, cseh, angol és francia munkás dolgozik. Ezek mind sorra vették az ismeretlen, de nem tudtak vele boldogulni, mire eltá- vozott a gyárból. Este hat óra tájban ismét visszatért és egy cím nélküli ho- ritékban a következő tartalmu levelet nyújtotta át:

Mélyen tisztelt uram!

Egy idegen fordul önhöz egy kérés- sel. Egy idegen, aki mikor ön ezt a le- velet olvassa, már nem él. Karolja fel ezt a fiut, ha módjában áll. Régmúlt időbe nyulik vissza szavam, kérem, sziveskedjék türelemmel végigolvasni. Körülbelül tizenöt évvel ezelőtt egy len- gyel férfi jött hozzám és mekkért, hogy neveljem fel törvénytelen fiát. A neve- lésre átadott nekem tízezer koronát és egyben kikötötte, hogy fiát csakis az akkor még majdnem ismeretlen esperanto nyelvben neveljem műveltségre és művészetre. Az igazat megvallva, én iskolázatlan voltam és hiányos mű- veltségemmel őt is kevéssé tudtam ne- velni műveltségre, de művészetre annál inkább. Tudniillik már hétéves korában észrevétem leányos modorát és a táncra való hajlékonyságát. Már akkor kez- dettem némileg, amennyire magamtól tel- lett, — az apja kikötéséhez híven nem adhattam intézetbe — táncra tanítani, a nőimitálást pedig a művészetig fejlesz- teni, gondolva arra az időre, mikor apa nélkül kell megélnie. A tizenöt év alatt annyira megszereltem a fiut, hogy mi- kor már időm végét érzém, nem bír- nám kidobva a nagyvilágba apa nélkül, vagyontalanul és ilyen széleslyes neve- léssel elhagyni. Az az összeg, amit az apa nekem átadott, már régen elfogyott s külföldben is a mostani forgalomban teljesen értéktelen volna, így most a fiu teljesen egyedül és vagyontalanul áll. Kérem, nagyon kérem, tekintse meg nevelt fiának tehetségét és ha módjában áll, alkalmazza a filmgyárban mint színészét azzal az előgondolattal, ha ki- tanult kész színésznek, lesz módjában visszahálalni jószágát.

Még azt kell megemlítenem, hogy fiam nem tud semmit, tehát azt sem, hogy törvénytelen, de ha ön jónak látja, tudára adhatja. Most ismét kérem, — ha idegen voltam is — teljesítse utol- só kívánságomat s a fiunak pedig jut- tassa eszébe, hogy ő fog tartozni ön- nek köszönettel s nem pedig

egy halott.

Amikor a levelet a gyárban elolvas- ták, felkutatnak egy olyan embert, akl beszél az esperanto nyelvet. Tolmács útján azután a fiatalember a követke- zőket mondotta:

— Apám, vagyis nevelőapám szomba-

ton este meghalt. En már tudtam, hogy mit kell tennem, mert apám pár nappal ezelőtt figyelmeztetett, hogyha ő meg találna halni, jöjjen Budapestre és ahogy leszállok a pályaudvarról, forduljak jobbra és addig menjek, amíg meg nem találok a Corvin filmgyárat. Egy meszsze, messze lévő faluban laktam az apámmal együtt — folytatta a fiatal ember — egy kis házban, amely előtt egy sokvirágos kert volt. Életemben sem beszéltem mással, — legalább amennyire tudok emlékezni — mint nevelő-apámmal. Ő tanított írni és olvasni, meg beszélni, de csak eszperantóul. Ő tanított táncolni is. — Erre felkelt az asztal mellől és minden zene nélkül rendkívül nagy tehetséget eláruló gracióz női táncokat lejtett s amikor a jelen voltak megtapsolták, határozott, nőies mozdulatokkal köszönte meg az elismerést. — Arról sohasem beszélt, hogy őt hogy hívják, vagy hogy mi az én nevem. Azt sem említette soha, hogy milyen faluban lakunk.

Mint hogy a fiatal ember elbeszélése gyanusnak látszott, a filmgyár értesítette a rendőrséget, ahol előállították »Károlyt«. Az egyik rendőrtiszt íráspróbát vétezt fel vele és akkor megállapították, hogy az írása teljesen hasonlít ahhoz az íráshoz, amelyet állítólag apja írt levelében. Megmotozása alkalmával azonban semmi iratot nem találtak nála és a keresztnevek alkalmával sem jött zavarba. A rendőrorvosok megvizsgálták emebeli állapotát és teljesen egészségesnek találták.

A rendőrség egyelőre a toloncházba utalta a rejtélyes fiatal embert, ahol esperantó nyelven beszélő rendőrtisztek foglalkoznak majd vele.

Munkában

a lakásfosztogatók

Betörők jártak üz. dr. Révész Ernőné lakásán

Kedden délután dr. Révész Ernőné feljelentést tett a rendőrségen, hogy Agina-utca 13. szám alatti lakásába, mialatt ő Topolán tartózkodott, ismeretlen tettesek betörték és több ezer korona értékű ékszert és hatezer korona készpénzt elvittek.

A rendőrség a feljelentés alapján a nyomozást azonnal megindította. Megállapította elsősorban, hogy a betörést csak olyasvalaki követhette el, aki tudta, hogy dr. Révész Ernőné nem tartózkodik otthon és aki ismerős a helyi viszonyokkal. A rendőrségnek ezt a feltevést igazolja az is, hogy a betörők csak azt aszkrétányították föl, amelyben vas-kazettában pénzt és ékszereit tartotta, a ruhaneműkkel teli szekrényt már nem bántották. Valószínűnek látszik, hogy a betörést a házban lakók közül követte el valaki, de hogy ki volt, azt a rendőrség még nem tudta megállapítani, bár ezirányban is lefolytatta a nyomozást. Kihallgatták a ház lakóit, akik valamennyien azt vallották, hogy semmit sem tudnak a betörésről.

Kinvallatás a temerini csendőrségen

Két napig botoztak egy földművest

Novisadról jelentik: Julius utolsó napjaiban, mint a Bácsmegyei Napló megírta, a járeki postahivatalt ismeretlen tettesek feltörték és onnan ötezer dinárt elraboltak. A megindult nyomozás során a temerini csendőrség letartóztatta Vurtzs Jakab járeki földművest, akit azzal vádoltak, hogy ő volt a rablás főbűjtője. Vurtzs letartóztatásakor tagadta, hogy bármi része is volna a tettben, mire a legkegyetlenebb módon kezdték kínozni. Éjjel két óraker két közegei rendőr és két csendőrvallotta és mert állhatatosan tagadott, harmuncöt botlást mértek rá. Amikor ez sem használt, a csend-

őrök és rendőrök egyesült erővel leteperték a földre és agyba-főbe pofozták. A megkínzott embernek az ütlegetés közben táncolnia kellett. A vallatás — rövid szünetekkel — két napig tartott, ezalatt az idő alatt a csendőrök folytonosan verték a szerencsétlen embert.

A két nap letelte után átadták Vurtzs-ot a novisadi államügyésznek, amelynek rendelkezése, miután egyáltalában nem merült föl ellene terhelő bizonyíték, szabadon bocsájtották.

A megkínzott ember orvosi látellett vétetett föl sérüléseiről, amely szerint a megveretés következtében szenvedett sérülései három-négy heti gyógyulást igényelnek. A látellett alapján Vurtzs megtette kintói ellen a feljelentést az ügyészségnél.

A becsületes tolvaj

Visszaküldte az ellopott bőrönd ruházati számát

Néhány nappal ezelőtt, — mint megírtuk, — a novisadi személyvonaton ismeretlen tettes ellopta Schlanger Jenő subotcai kereskedő bőröndjét, amelyben ruhaneműknek kívül benne volt ezerhatszáz dinárt tartalmazó pénztárcája és különféle okmányai. Schlanger a lopásról értesítette a subotcai rendőrséget, a hol megindították a nyomozást az ismeretlen bőrönd-tolvaj kézrekerítésére.

A rendőrségi nyomozásnak kedden érdekes fordulatot adott egy, Schlanger címére érkezett levél, a melyet a levélró Somborban adott fel a postára. A levél círilbetükkel írott szövege a következő:

Mélyen tisztelt uram!

Van szerencsém mellékelten küldeni az öntől elvett kofferről szóló garderobszámot, amellyel a szombori vasutállomás ruhatárából kiválthatja. Nekem már nincs rá szükségem.

Fogadja üdvözlémet
N. N.

Az aláírás N. N. latin betűkkel van írva, eltérőleg a círilbetűs szövegtől. A levélró koffertolvaj elég becsületes ember. Amire nincs szüksége, azt visszaadja. Amire pedig szüksége van, azt kivette a bőröndből. Mindenesetre az ezerhatszáz dinárt tartalmazó pénztárca hiányzik belőle. De hát kinek nincs ma szüksége pénzre...

A levelet Schlanger felvitte a rendőrségre, ahol most a levél és a csatolt ruhatári cédula nyomán keresik tovább a kedélyes bőröndtolvajt.

Kabos Ede meghalt

Budapestről jelentik: Kabos Ede regényíró s a legkiválóbb magyar publicisták egyike ötvennyolc éves korában az egyik abbaziai szanatóriumban elhunyt. A nagytehetségű író huzamos idő óta súlyos gyomorhájiban szenvedett és betegsége miatt tartózkodott mintegy másfél esztendeie az adriai tenger partján. Négy évtizede kezdte Kabos Ede írói és hírlapírói pályáját az Egyetértés-nél, majd a Budapesti Napló szerkesztője lett és ebben a minőségében örök emléket állított magának, hogy ő volt Ady Endrének »nemes hajcsára«, aki az üldözött és elkeseredett költőből valósággal kikényszerítette a Vér és Aranynál legszébb verseit. A Budapesti Napló megszűnése után a Pest Hírlap-hoz került Kabos vezércikkírónak és az Érdekes Ujságot szerkesztette mellékesen. A kommunizmus bukása után Kabos Edét csunya szerkesztőségi intrikával kiüldözték mindkét állásából, amit annyira szívó vett, hogy hátat fordított Budapestnek és Bécsben telepedett le. Garami és Lovász Jövő-jéhez lé-

pett be belső munkatársnak, ő írta még betegsége súlyosra nem fordult, a lap vezércikkeinek legnagyobb részét. Regényei nagy népszerűségnek örvendtek s közülük »Az eleven kules« nyolc kiadást ért meg. Halálát feleségén kívül egyetlen leánya, Zsigmondy Gábor zongoraművész felesége: Kabos Ilonka — maga is zongoraművész — gyászolja.

HIREK

Egy kritikus albumából

A műveltség megítélésénél nem az elsajátított ismereteknek a mennyisége, hanem azoknak a minősége és megszerzésüknek a módja fontos. Lehet valaki pár ezer könyv elolvasása után egy sokat tudó s egy kicsit mindenhez értő művelten ember, egy másik pedig sokkal kevesebb olvasottsággal kíválóan, sőt példányszerűen művelt férfi. Az olvasmánynak és egyéb benyomásoknak az egyéni és harmónikus feldolgozásából áll elő a műveltség. Nem is lehet mindenki művelt. Mint ahogy nem minden talajban terem meg a buza vagy a rizs, úgy nem mindenki az egyénisége, az intellektuális alaptermészete alkalmas a műveltségre.

Némely ember fardhatatlanul tanul, állandóan művelődik s e törekvésében annyira kimerül, hogy szívóbbi megajándulnak, s ekképpen itélünk róla:

— Szegény ördög! Mennyit dolgozik! Igazán megérdemelné, hogy művelt ember legyen belőle.

De nem lesz az. Mert szerencsétlenségére azok közé tartozik, akik nem bírják ki a műveltség súlyát. — Összeroskadnak alatta. A műveltséghez is tehetség kell.

A tudós rendszeren korlátoltabb, mint az ugynevezett művelt ember.

A tudásnak van határa, a műveltségnek nincs.

Az igazi — elsőrendű — műveltség mindig egyéni. Az egyén megélté a speciális műveltség, ezért pedig az egyén minden ő sajátosságával. A műveltek közt is sok a tucatember, s az egyformán műveltek majdnem mind ilyenek. Csak azoknak a kulturáltságát keresztül csillámlik a jelentékeny egyéniség, amely aztán a műveltségnek sajátos szintet nagyobb erőt és észrevehető jellegét ad, csak azok mondhatók a szó igazi értelmében valóban művelteknek.

Baedeker.

— A román királyi pár Blédben. Blédből jelentik: Ferdinand román király és Mária román királyné vasárnap érkeztek meg különvontan Blédbe, Sándor király és Mariora királyné meglátogatására. A román királyi párt Sándor király és Arzen herceg várták a fűrdőállomáson. Amikor a vonat bejutott az állomásra, a királyi gárda zenekara a román himnuszot játszotta. Az állomásról a királyi vendégek a fellobogozott uccsokon, a fűrdővendégek sorfala között a királyi kastélyba hajtottak, ahol a vendégeket Mariora királyné Dan-gyerszki Gedeonné első udvarhölgye társaságában fogadta őket. Este a királyi vendégek tiszteletére a tavon velencei tűzijátékot rendeztek.

— A novisadi postaigazgató kinevezése. Novisadról jelentik: Megbízható helyről nyert értesülés szerint Joszypovics Nikola novisadi postaigazga-

tót a napokban postaügyi-miniszteri inspektorra fogják kinevezni. A kinevezés — állítólag — elégtételül szolgál azokkal a sajtótámadásokkal szemben, amelyek a postaigazgatót érték. A Srnao hivatalos lapja ugyanis éles támadásokat intézett Joszypovics postaigazgató ellen, mert a magyar tisztviselőket nem szorítja háttérbe a szláv tisztviselőkkel szemben.

— Elfoglalta hivatalát a novisadi rendőrfőkapitány. Novisadról jelentik: Dr. Gajatis Radomir helyettes rendőrfőkapitány kedden Stefanovics Zsarko polgármester kezébe letette az esküt s elfoglalta hivatalát.

— Megszervezik a bécsi jugoszláv kereskedelmi kamarát. Beogradból jelentik: A kereskedelmi minisztérium kedden speciális bizottságot küldött Bécsbe a bécsi jugoszláv kereskedelmi kamara megszervezése végett.

— Robbanás a kronstadti várban. Bécsből jelentik: Szentpétervári jelentések szerint a kronstadti várban óriási robbanás történt. A vár egyik része a levegőbe röpült. Száz ember meghalt s több száz megsebesült.

— A zagrebi munkásság tiltakozó gyűlése. Zagrebből jelentik: A vasuti sztrájk alkalmával letartóztatták a vasutas szövetség titkárát, Krékics Bogdánt és a déli vasut két alkalmazottját. A letartóztatásuk az államvédelmi törvény alapján történt. A munkásszervezetek elhatározták, hogy Krékics Bogdán titkár és a két vasutas letartóztatása miatt augusztus 12-ikén vasárnap Zagrebban nagy tiltakozó gyűlést tartanak.

— Elfogták a becskeréki fogház egyik szökött rabját. Becskerekről jelentik: A becskeréki fogházból — mint már megírtuk — szombaton este hat óraker négy rab megszökött. A rendőrség nyomozása kedden eredményre vezetett, amennyiben Virág Miklóst sikerült elfogni. Kettőnek máris nyomába vannak, míg a cukorgyári rablőgyilkosság egyik tettese a rendőrség feltevése szerint, a szökött Romániába. Virág büntetése a napokban járt volna le, de mivel félt, hogy szabadlábra helyezése után átteszik a határon, inkább megszökött. Nyomoznak utána.

— Egy híres jugoszláv nyelvtudós halála. Bécsből jelentik: Dr. Jagic Bratiszláv az ismert jugoszláv filológus, ma nyolcvanhat éves korában Bécsben meghalt. Jagic 1836-ban Varasdon született. 1861-ben tanári oklevelet szerzett és hamarosan a zagrebi tudományos akadémia tagjává lett. 1871-ben Odesszába, majd 1874-ben a berlini egyetem tanárává hívták meg, ahol megalapította az Archiv für Südslawische Philologie című folyóiratot. Hat év mulva a pétervári egyetemen, 1885-ben pedig a bécsi egyetemen foglalta el a jugoszláv filológia tanszékét. Jagic a szerb és a horvát irodalom felkutatása és ismertetése terén uttörő irodalmi munkásságot fejtett ki és tudományos érdemei elismeréséül az osztrák urakháza tagjává is kinevezték.

— Pozsonyban bikaviadalokat rendeznek. Prágából jelentik: A Narodni Listi értesítése szerint a pozsonyi nemzetközi dunai árumintavásáron bikaviadalokat rendeznek, hogy ezáltal nagyobb érdeklődést váltsanak ki az árumintavásár iránt a külföldiekben.

— A bécsi történelmi irattárak felosztása. Beogradból jelentik: A jugoszláv és osztrák kormány megbízottai közt a bécsi udvari irattárak felosztása ügyében megegyezés jött létre, amelyet a két kormány a napokban ratifikálni fog. Ebben az ügyben a román kormány jegyzéket intézett a beogradi kormányhoz, a melyben közli, hogy a felosztásra kerülő okiratok közül igényt tart azokra, amelyek a Bánság romániai részre vonatkoznak.

— **A novisadi sakkverseny ötödik napja.** Novisadi jelentés szerint az országos sakkverseny ötödik napja a következő eredménnyel végződött: Furlani győz Grubisin ellen, Tenner Magyarevics ellen, Poljanov Markovics ellen, Stupán Ognyanovic ellen, Krammer Rozics ellen, Singer Payer ellen, Fayer Tamudzsics ellen. A helyezések a következők: Furlani 4 és fél pont, Singer 4 pont, Czirics, Krammer, Fayer, Stupán 3 és fél pont, Tenner Czeliak 3 pont, Markovics 2 és fél pont, Rozics, Tamudzsics 2 pont, Poljanov 1 és fél pont, Magyarevics és Todorovic 1 pont, Payer, Ognyanovic fél pont, Grubisin 0 pont.

— **Megszökött szállodal pénztáros.** A novisadi Grand Hotel Sloboda pénztárosa, Dorotic Sándor, mint a szálloda régi bizalmi embere, állandóan nagyobb pénzeszegek fölött rendelkezett. Vasárnap délelőtt, amikor az iroda többi alkalmazottja távozott, Dorotic azzal az ürüggyel, hogy még elvégezni való dolga van, visszamaradt az irodában, kivett a pénztárból 3000 dinárt és az elmezzökött. Főnöke részére levelet hagyott hátra, amelyben figyelmezteti, hogy ne nyomozzák, mert ugye se tudják elfogni. Freund Miksa, a szálloda tulajdonosa megtette ellene a följelentést. Azt hiszik, hogy Dorotic Amerikába szökött, mert már régen odakészült és Amerikába szőlo utlevele is volt.

— **Ünnyilkos magyar alezredes.** Nagykanizsáról jelentik: Kőszeghy Odön nyugalmazott alezredes vasárnap reggel lakásán Mannlicher-fegyverrel agyonlötötte magát. A gölyő átültötte a koponyacsontot, azután keresztülhatolt a menyezeten. Az alezredes hat évig orosz fogságban volt. Megállapították, hogy tettét pillanatnyi elmezavarában követte el.

— **A novisadi postaigazgatóság tolvajai.** Novisadról jelentik: A novisadi postaigazgatóság táviratai raktárból már régóta lopkodták a műszereket és számszámokat. A rendőség, amely szigorú nyomozást indított, kedden elfogta a tetteseket Dusan Imre és Stanovics Pajo napszámokos személyében, akik kihallgatásuk során bevallották, hogy a lopásokat ők követték el. Letartóztatták őket.

— **Nem lopták el a fimeket aktákat.** Beogradból jelentik: Néhány nappal ezelött Beogradban és Susákon az a hír terjedt el, hogy a külügyminisztériumból ellopták azokat az aktákat, amelyek dr. Trumbles Ante volt külügyminiszter és gróf Storza volt olasz külügyminiszter között Fiume kérdése tekintetében lefolyt tanácskozásokról és megegyezéséről szólnak. Az akták pontosan megállapították a Jugoszlávia és Fiume állam, valamint Olaszország és Fiume állam közt megállapított határokat és a megegyezés szerint a Baross-közt és a Delta az S. H. S. királyságot illette volna meg. A külügyminisztérium sajtóirodája most cáfolatot adott ki, amelyben megcáfolja a lopásról szóló híreket és megállapítja, hogy a külügyminisztériumból semmiféle aktát nem loptak el.

— **A marokkói bentszülött csapatok átpártoltak a felkelő törzsekhez.** Marsaillesből jelentik az *Il Piccolona*, hogy rabati távirat szerint a kolai erőd bentszülött csapatai megtagadták a tisztoknak az engedelmességét, az állásukat meggyilkolták és teljes felszereléssel átpártoltak a felkelő törzsekhez. Hasonló eset történt a tacai erődben, ahol a bentszülött katonák ugyancsak meggyilkolták a francia megszálló helyőrséget és átmentek a lázadó törzsekhez.

— **Románra fordítják a Révai Lexikont.** Nagyváradról jelentik: Isac Emil az erdélyi színházak főfelügyelője, a napokban Nagyváradon kijelentette, hogy egy román kulturális érdekeltség állítólag azzal a tervvel foglalkozik hogy a Révai Lexikont lefordítsa román nyelvre. A hatalmas munkában Isac Emil szerint igen sok erdélyi román író és tudós venne részt. A vállalat hír szerint a román állam részéről támogatásban részesül s az eddigi tervek szerint a jövő évben fog megjelenni az *első román lexikon* első kötete.

— **Gondatlan anya.** Novisadról jelentik: Kedden reggel Vaszics Danica munkásszenny zsirszóddal zsurotta a szoba padlóját. A zsirszóda egy pohárban a földön állott, amikor az asszony rövid időre kiment a szobából, ott maradt három éves kis gyermeke ivott a zsirszóddal. Mire az asszony visszatért a szobába, a kis gyermek óriási kínok között fetrengött a földön. Azonnal a kórházba szállították, de kevés remény van életbenmaradásához. Az anya ellen gondatlanság miatt megindították az eljárást.

— **Egy repülőgép leszállása a berlini Operaház mellett.** Berlinből jelentik: Raab, az ismert boroszlóti repülő, aki multkor az Unter den Linden-en való leszállásával érthető feltűnést keltett, ma kényszerűségből gépjével Berlinben ugyancsak igen forgalmas utvonalon, a berlini Operaház mellett kénytelen volt leszállani. A repülőnek és gépjének a leszállásakor nem történt baja.

— **Vrsaci bortermelők hangversenye.** Vrsacról jelentik: A vrsaci bortermelők egyesülete augusztus 11-én a városkertben hangversennyel egybekötött tanulmányt rendez. Az est iránt nagy az érdeklődés.

— **A »Naftalun« Palfison.** A suboticiai Mipartolók Köre csütörtökön este előadja Helitai Jenő »Naftalun« című kacagató bohózatát. Főbb szerepeket játszik Bujdosóné, Pietsné, Deutsch Janka, Kocz Daniel, Sebők Miklós, Viragh. Jegyek előre válthatók a kör helyiségében.

— **Házitolvaj.** Novisadról jelentik: Szőke József mészáros följelentést tett a rendőségen, hogy ismeretlen tettesek lakásából több ezer dinárt elloptak. A rendőség letartóztatta Sándor Margit cselédlányt, aki beismerte, hogy a lopást ő követte el. Atadták az ügyészségnek.

— **Átadják az ügyészségnek a hamisokmánygyárost.** A suboticiai rendőség Kirchenmayer Sándor ügyvédi irnok ügyében befejezte a nyomozást. A hamis okmányokat gyártó irnokot szerdán kísérik át a suboticiai ügyészség fogházába.

— **A Typograph SC kulturszakosztálya felkéri mindazon hölgyeket és urakat,** akik a klub működésvé-gárdájába lépni óhajtának, hogy folyó hó 9-én, csütörtökön este 6 órakor megbeszélés céljából megjelenni sziveskedjenek a Vedrál-(Bets)-féle vendéglő különterében. Alexandrova-utca és vasúti park sarok.

— **Filmvállalatok harca egymás ellen.** Novisadról jelentik: Novisad közönségét érdekes eset foglalkoztatja néhány nap óta. A novisadi Odeon filmvállalat ugyanis még régebben engedélyt kapott egy modern mozgószínház felépítésére. A város határozatát azonban az Apollo-filmvállalat megfellebbezte a belügyminisztériumhoz, azzal az indokolással, hogy az épülő színház tűzveszélyes. Időközben a városi tanács engedélye alapján a mozgószínház építését a Grand Hotel udvarában megkezdték. A belügyminisztériumból most rendelt érkezett, amely szerint a belügyminisztérium betiltja a színház továbbépítését és felhívja a városi hatóságot, hogy a terveket küldje fel a minisztériumba felülvizsgálás végett.

— **Sztrájk a diósgyőri bányatelepeken.** Budapestről jelentik: A diósgyőri kohókat tápláló perocesi Baross-akna munkásai bórdifferenciák miatt sztrájkba léptek. A szénhiány következtében a diósgyőri kohókat a bányászsztrájk megszünetéséig kiállították. Ily módon határozat vasmunkás maradt munkanélkül.

— **Egy osztrák csendőr gyilkossága.** Szombathelyről jelentik: Csém községben (Burgenland) augusztus 3-án egy osztrák csendőr és Huber Ferenc rononci vendéglős együtt mulattak. Boros állapotban elhatározták, hogy Subsits Vincé kismardai lakost, akinek elfogatására az osztrák hatóságok hárommilliót tűztek ki, valamilyen ürüggyel átcsalják. Huber Ferenc átjött Kismardára és ott a vendéglőben berugatta Subsits Vincét. Azzal a mesével fogadta, hogy üzletet akar vele kötni egy felsőbri vendéglős, üzületen néhány százezer koronát kereshet. Huber cölöget is adott Subsitsnak. A csémi állomásnál Huber eltávozott Subsitstól és az osztrák csendőr, aki időközben az állomáson várta, hasbalötte. Subsitsot az arra jövő vonatra tették és Felsőörre szállították, ahol augusztus 4-én meghalt. Temetése Felsőörött augusztus 5-én volt. A csendőr a csémi állomáson, mugleshen állt, több ízben kérdezte az állomás személyzetét, nem látják-e jönni Subsitsot? Felsőörött a nép tudomást szerzett a történetkről és leköpdöste a csendőröket a holttestnek oda való szállításakor. Egész Burgenland fel van habborodva, főleg Huber vendéglős ellen nagy az elkeseredés, aki Subsitsot anyagilag haszonért csalta törbe és segédkezett nyújtott a lelővéséhez. Subsits születését az esetről nem értesítették hivatalosan és így azok, félve a bánatmazástól, nem is mertek elmenni a temetésre. A határon nagy az izgalom az esetből kifolyólag. A magyar hatóságok az eljárást megindították.

— **A subotici esperantó tanfolyam** szeptemberben megnyílik. Jelentkezni lehet Spitzer Bélánál, fa- és játékarugyár, Jugoviča (Erdő)-ucca.

(*) Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank patotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhámlasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltek végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítésű nyű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkencőcsök stb. 280s

— **A szerb tanfolyam beiratási idejének meghosszabbítása.** A szerb tanfolyamra való beiratás idejét augusztus hó 5-ig (vasárnapig) meghosszabbították. A tanítás augusztus 6-án, (hétfőn) kezdődik, a főgimnáziumban, földszint balra, második ajtó. Beiratások ideje délután 5 órától este 8 óráig, kezdők és haladók részére.

— **Foto-szalon.** Vig. Subotica (Nádor-kávéház fölött) készít fényképeket a legmodernebb és legművészi kibitelben.

— **Figyelem! Figyelem!** A novisadi kiállítás tartalma alatt az apatini sörgyár közismert sörrel Wankle-féle sörcsarnokban Novisadon kerülnek kímérésre.

— **Hölgyek Figyelme!** Mielött bárkiva mennének, tekintsek meg *Süddel* a legújabb divatu nyári ujdonságokat *fűkálapok* minden színben a legújanyosabb árban, ugyszintén mindennemű női- és férfi-kálapok *átalaktása és festése* a legszakszerűbben és legújabb divat szerint készülnék. Gyászkalapok hat óra alatt elkészülnék. Süddel József kálapipar Subotica, cstrke-piac.

— **Chaise-longue takaró,** szőnyegek, függönyök és kézimunka ágyterítők. Krausz Ede, Novisad.

— **Ha a harisnyájában van egész nap az »Idéal« táblázadás cileni harisnyabölete,** mindig száraz, szagtalan marad a lába és megóvja a harisnyáját. Gyógyszertárakban, drogeriákban kapható.

SPORT

— **Adai SC—Sentai AC 7:0 (4:0).** A sentai csapat vereségét menti, hogy több tartalékkal állt ki. Az adaiak közül Csejk és Laub játszottak jól.

— **Új francia rudugrórekord.** Mint Párisból jelentik: Vautier, a rudugróbajnok, egy vidéki versenyen a francia rudugrórekordot 374-ről 383 cm-re javította. A régi rekordot Genter tartotta.

— **Finnország — Magyarország.** A két ország reprezentatív focibajnoksága augusztus folyamán játszának Budapesten. A finnek, akik nemrégiben elkeseredett küzdelem után csak 3:4 arányban szenvedtek vereséget a svédoktól, a legerősebb csapatukat küldik Magyarországra. A finn csapat így áll föl: Tamissaló—Wickström, Lydmann—Stormbom, Loinio, Mantila—Aström, Thorm, Eklöf, Linna, Kelin.

TŐZSDE

— **Novisadi terménytőzsde, augusztus 7.** Lanyha irányzat mellett a forgalom csekély. Vételkedv nincs, mert jők a terméskilátások. Összesen 35 vagon kelt el. Buza, bácskai, 360—362, tengeri 275—285, árpa 295, zab, bácskai, 290, liszt, 0-as, 585, 6 $\frac{1}{2}$ -es 325, 6-es 425.

— **Beograd, augusztus 7. Zárlat:** London 427—426,50, Páris 5.40—5.20, Newyork 93.50—93.25, Prága 2.74—2.278.75, Szalonki 1.55—1.45, Genf 16.825—16.80, Milanó 4.0552—4.045, Berlin 0.0036—0.0035, Bukarest 46.50—46, Bec 0.12.85—0.12.80, Szófia 85—84, Budapest 0.55—0.45, Amsterdam 37.50—36.80.

— **Zagreb, augusztus 7. Zárlat:** Amsterdam 36.50—37, Berlin 00025—00035, Bec 0.13—0.12.50, Budapest 0.50—0.45, Genf 16.75—16.72.10, London 426—425, Milano 4.04—4.00, Newyork 92.25—91.75, Páris 5.425—5.3750, Prága 2.73—2.72.

— **Budapest, augusztus 7. A devizaközponti hivatalos jegyzései:** Devizák: Bécs 26.45—27.85, Newyork 188890—19490, Páris 1090—1126, London 86290—88690, Milanó 817—852, Prága 554—578. Valuták: Osztrák korona 26.45—27.85, dollár 184.90—195.90, frank 1095—1131, font 86490—88890, lira 817—852, Soki 554—578.

Köszönetnyilvánítás

— **Drága jó férjem,** illetve édesatyám halála alkalmával tanusított részvétért, jóbarátainknak és ismerőseinknek ezuton mondunk hálás köszönetet.

— **Örv. Spitzer Imréné
Spitzer György**

E. SZÉCSI

„PHILATELIA“

BÉLYEKKERESKEDÉS

— **Subotica (főposta mellett).**

— **Nagy választék: régi valamint új bélyegeknél. Választékot gyűjtőknek referenciák ellenében küldök. Katalógusok Albumok rakción.**

— **Jégszekerény, csekély jéglógyszatással, modern, elegáns facon, Krausz Edénél, Novisad.**

FOLTMENTES FEHÉR

TÜKRÖKET

— **fokete és kék felt nélkül garantáltan mellett készit**

„VITRUM“ NOVISAD

— **Futoski put 84/x. — Üvegcsiszolás.**

— **„MARIOLA“ arckrém a legjobb arcápoló!**

NYILTTÉR.

Pályázat.

A Suboticei Orth. Izr. Hitközség egy koser mészárszékre pályázatot hirdet, reflektánsok sziveskedjenek a hitk. irodában este 6-7 órakor személyesen megjelenni ahol az erre vonatkozó feltételek megtudhatók.

5974

Elnökség.

Alírási felhívás.

A csurugi első takarékpénztár r. t. 1923. március hó 8-án megtartott XIX. évi rendes közgyűlésén 75.000 dinár alaptőkéjét a duplájára emelte aképen, hogy minden régi részvénye után egy újabb részvényt, tehát 3000 darab régi részvény után 3000 darabot bocsájt ki 25 dináros névértékben.

Az új részvények előjegyzése f. évi szeptember hó 1-ig bezárólag történik.

Az elővételi jog alapján jegyzett részvény átvételi ára darabonként 27.50 dinár.

A régi részvényesek által nem jegyzett részvényeket a társaságunk keretén kívül álló közönség nyilvános jegyzésére ajánljuk fel, darabonként 3250 dináros vételár fejében.

A részvények vételára két részletben fizetendő és pedig az első részlet f. évi szeptember hó 1-én, a második részlet pedig f. évi október hó 1-én.

Az új részvények a folyó évi osztalékban is részesülnek.

Csurug, 1923. augusztus 2-án.

5958

Igazgatóság.

Br. 89/1923. s. o.

Dražbeni oglas.

Potpisani sudbeni ovršitelj prema §. 102. zak. čl. LX. od 1881. god. daje ovime na opće znanje, da se usled odluke Odžačkog kr. sreskog suda broj 744/2-1923. god. u predmetu I. Miletičke podpomaga juća udruženja protiv Melchiora Lemli iz Srp. Miletića radi dužnih 3800 Kr. glavnice sa 8% kamate od 21. avgusta 1921. god. i 2644 kruna sudski već presudjenih troškova odredjuje se ovršna dražba pokretnosti kao: 1 ždrebe i 1 kola ukupno vrednosti od 2750 Din. te za obavu iste ustanovio jedan rok na dan 30. avgusta 1923. god. u 3 sata posle podne na licu mesta u kući ovršenika u Srp. Miletiću na kojem će du se iste nepokretnosti prodavati i ispod procenbene vrednosti te uručiti navedene po §. 108. zak. čl. LX. od 1881. god. Odžaci dne 3. avgusta 1923. god.

Jovan Vaci s. r.
kr. sudski izvršioc.

5972

Dr. Todor Andrić dárdai kir. közjegyzőtől Hirdetmény.

Alulírott dr. Todor Andrić dárdai királyi közjegyző ezennel közhírré teszem, hogy Fülöp József dárdai lakos kérelmére, ennek a kamenac (keői) határban lévő szőlő- és szántóföldjét (2 hold 429 négyszögöl), valamint a községben lévő 28. sz. házat és kertjét az erdő- és legelőilletőséggel együtt, valamint a szőlőprést, szőlőzuzót, permetezőt, szénkéngzőt, kénporozót, két darab, körülbelül 25 hektoliteres kádat, körülbelül 50 hektoliter ürtartalmu hordót egyéb felszereléssel és körülbelül 80 hektoliterre tehető terméssel együtt Kamenacon (Keő) folyó évi augusztus hó 19-én délelőtt 11 órakor a községháznál önkéntes árverésen eladni fogom.

A kikiáltási ár a háznál, kertnél, erdő- és legelőilletőségnél 70.000 dinár, a szőlőnél és szántónál 80.000 dinár, terméssnél és felszerelésnél 30.000 dinár.

Bánatpénz a fenti kikiáltási ár 10%-a.

A vételár lefizetésének feltételeit az eladó Fülöp József ur az árverés előtt fogja megállapítani.

Dárdán, 1923 augusztus 3-án.

Dr. Todor Andrić
kir. közjegyző.

Nyilatkozat.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Kurtes György üzletét megvettem. Felkérem a nevezett hitelezőit, hogy követeléseiket nyolc napon belül nálam jelentsék be.

Baić András.

Alulírott cég ezennel kijelentjük, hogy Pető Sándor ur volt üzletvezető-elnök, a szövetségéből barátságos uton kilépett 1923. évi augusztus hó 1-én s így e naptól kezdve részünkre sem vásárlást, megrendelést nem eszközölhet, sem pénzt fel nem vehet.

Senta, 1923. VIII. hó 1-én.

5762 Sental Cipeőszipari Szövetkezet.

Boros- és pálinkás-HORDÓK

ugyszintén

NAGY FAKÁDOK

pálinkafőzőknek, szilva-orjesztésre, használt állapotban KAPHATÓK
Zuckermannel Sándornál Karavukovo (Bačka) és Rein Mirkónál Brod na Savi Zrinski ulica 8. sz.

Somborhoz közel, 25 éves, jól berendezett 5956

vegyeskereskedés
sajtgyárral, valóságos aranybánya, házzal együtt jutányosan eladó és azonnal beköltözhető. Bővebbet dr. Popovics Costa ügyvédi irodája Sombor

CSERÉPKÁLYHÁK TŰZHELYEK (SPARHETOK)

átalakítását, javítását és tisztítását

METEOR KÁLYHÁK
belső és külső részét szhamóttal a lego csobb árban elvállalja

Takács Mihály
cserepkályhás
Subotica, Rudics-utca 1. szám
Ugyanott olcsó új cserepkályhák eladók. 4282

Veszek

használt, jókarban levő

szélmotor

Dr. SCHORSCH FERENC
Vel. Kihinda.

Elsőrendű

száraz 2 éves vágásu

bükkhasáb - tűzifa

azonnali szállításra
vagonfételekben
kapható

Commercia R.T.

fatelepen
Suboticán

Telefonszám: **3**

SOMOGYI FAKERESKEDÉS

Osijek I, Pristanište 39.

Telefon: 209.

Szállít prompt bükk-, gyertyánhasábot és dorongot, kő- és faszenet minden mennyiségben legolcsóbb napi áron.

Hivatalnok(nő)

jó gyors- és gépiró, irodai gyakorlattal, ki önállóan levelez

azonnali belépésre kerestetik.

Német és szerb nyelvtudás előny.

Írásbeli ajánlatokat „Részvénytársaság” jellegével a kiadóhivatal továbbít.

PAPRIKA

garantált édesnemes, míg a készlet tart, bármilyen mennyiségben

kg-ként 65 dinárért

utánvétellel küld — csak kereskedőknek

FUCHS I DRUG SUBOTICA

Vojnoviceva ulica 6.

WEITZENFELD és TÁRSA

SUBOTICA Táviratcim: KENDERIPAR.

Iroda: VÁROSI BÉRPALOTA.

Telep: Sentali put. Telefon: 190. Alapítva: 1902.

Ponyvaeladás és kölcsönzés. Ajánl: lóokrécokat, tűzoltó- és kerti tömőket, új lisztes, gabonás, gyapju-, toll-, komló- és szalmazsákokat, matrac- és rolettaszöveteket jutából és lenből, továbbá mindennemű háztárgyat stb.

KÁRPITOSKELLÉKEK NAGY VÁLASZTÉKA!

CEMENT

mész, tetőcserep, traverzák, samotta-téglák és vakolat, valamint az összes építőanyagokat szállítja:

„GRADIVO“

Ker. Társ. ZAGREB, Bogovićeva ulica 3.

Telefon 5-55. — Sürgőnyicin: „GRADIVO“

Vinske cijevi, cijevi za vodu i razni drugi gumeni predmeti

samo na veliko d. d. Zagreb Boškovićeva 8

DANILO GERGUROV i SIN SOMBOR

Kralja Aleksandra ulica 10.

Telefon br. 125.

Alapítva 1821. god.

AJÁNLATTAL SZIVESEN SZOLGÁL

KÁLYHASZÉN	MŰTRÁGYA	BENZIN
CSEPLŐSZÉN	FAÁRU	OLAJ
KOVÁCSZÉN	GABONA	PETROLEUM
KOKSZ	NAGYBAN	KÁTRÁNYPAPÍR
EFKO BRIQUET	és KICSINYBEN	GYERTYA
TŰZIFA	CEMENT	GÉPSZIJ
FŰRÉSZHULLADÉK	MÉSZ	MŰSZAKI CIKKEK
ÉPÜLETFA	FASZÉN	VASÁRU

4542

KEFEKÖTŐK FIGYELMÉBE!
Érkezett nagyobb mennyiségben puha, félkemény, sk. kemény lőszőr, mexikói és magyar-gyölkör, 50-55 és 65-ös francia Stock-sörte. Kínai sörtek, fekete „C” sörte 2/4-es fekete csunking rífling, 2/4-es fekete tiensini sörte, 2/2-es fehér csunking sörte, fehér és fekete patentfibris, fehér tula fibris, fekete- és szürke keményfibris, bazin, meszes és magyarsörte és ecsetanyag, Bankscher és kanál furók minden számból kefék és készárúk. WEISZ JENŐ kofeáru gyárában, Subotica.

BOROSHORDÓKAT

300-800 literig minden mennyiséget veszek.

Arajánlatokat „JÓ HORDÓK” jelígeire e lap

kiadóhába kérek.

5450

BUDAPEST

legelsőrendű, modern családi szállodája

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

VI. Podmaniczky ucca 8 szám.

Modern berendezés, központi fűtés, meleg vízszolgáltatás, lift stb.

FOGLALKOZAS

Jobb házból való intelligens leány elárulónak felvétetik. Parfüméria Mignone, Agina ul. 6. 5992

Tanulóleányok kértünk a felvételnél. Ojmer Artúr-nál, Pašičeva u. 6. 5917

Mészáros. Tökélegény. állást keres. esetleg üzletvezetőnek is elmegy. Cim: Solti István Coka (Bánát). 5909

Egy perfekt fogtechnikusszergő azonnali belépésre keresetik. Pászthy De-tist, Novisad, Duna-u. 11. 5805

Egy horvátul beszélő, kereskedelmi végzettségű, iró-distantó, aki pénztár kezelést is vállal, felvétetik. Cim: Publik. 5838

Illatszerez-szergő, ki gyártja az illatszereket és kozmetikai cikkeket, azonnali belépésre ajánkozik. Bálint Pülöp Sentia, Save Tekelije ul. 2. 5791

Gyakornok felvétetik Pinter gyógytárában Subotica, nagytanulmány mellett. 5774

Golyócsapárvilágítás! Fellegi József Novisad, Laze Kostića-lica 28. 4910

Jó megjelölt fodrászsegédet, ki hajmunkát is végez, azonnali belépésre keresek. Lagner fodrász Babaklinika. 5966

Kifutó felvétetik F. Kovács i. Drug. 5910

Vasszakmabeli segéd felvétetik, ki a szerb, horvát, német, magyar nyelvet bírja s több évi gyakorlati rendelkezéssel. Szilágy-Os-kar vásárlóskedés, Som-borban. 5929

Tisztaságot, megbízható háztartásvezető keresetik, ugyancsak egy fiatal gyermekeket nevelő házaspár is felvétetik. Steiner-cukrászda Subotica, telefon 206. 5937

Észleltetőnada negyhónapos gyermek mellé magas fizetéssel felvétetik. Beck Vukovčeva 32. 5963

2 nehéz mura-kanca 6-7 éves, eszikval és

1 HÁTASLÓ barna kanca, 163 cm. magas, 12 éves, pompás külsejű, nagyon jól belovagolva, eladó.

I. M. WEIFERT szergő, Pašičeva.

Allást keres elsősorban és praktikus szerelő főmőrnár, aki az őrlést, a budapesti típusú őrlést végzi, ma-formanapság nem dominál. — Meghosszúsított Báló Antal dohánytőzsdéjében Bezdin 5957

Vaprónöket felvesz Beck lenő közszövő Subotica.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címezhető kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Allástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonta 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérésre válaszoljuk melléklettel.

Kifutót felveszünk. Kramer Antal és Társa. 5962

Inas és kifutó rövidárú-üzletbe felvétetik. Basch József Pašičeva ul. 2

Vincellér gyümölcsfa és kon hákerész október 1-től bármikor belépésre alkalmatlant keres. — Ajánlatok Hergos Szent János-utca 390. T. A.

Deutsches Fräulein sucht Stelle zu Kindern oder Hausfräulein Anrede an der Verwaltung des Blattes 5956

Órásegédet azonnali belépésre keresek, lehetőleg fiatal, ki legalább is perfect nagymunkás, Fürst Andor órák Csantavér. 4963

Ehrliche, intelligente Person mit Sprachkenntnissen, guten Zeugnissen, händlicher Handarbeit im Haushalt gebewandert, sucht mit ihrem 5 Jahr Mädel Posten als Wirtschafterin oder dergleichen. Adresse: in der Verwaltung des Blattes. 4935

Vízvezeték-szerelő lakatossegéd felvétetik. — Bačka szeszgyár, Senčanski put. 5941

Vízvezeték-szerelő lakatossegéd felvétetik. — Bačka szeszgyár, Senčanski put. 5941

VÉTEL-ELADÁS

750 dímaros remek fertőtöltők, 170 dímaros divatnadrágok kerülnek eladásra augusztus 20-ig Elster Izsónál a Baratok-temploma során. 3938

Páncél pénzeszekrény, 3-as számú, igen keveset használt, eladó Ratarška Bankánál, Mol (Bačka). 5928

Urakalmi tej kapható literenként reggel 7-8 között Jelašičeva ul. 4. 5925

Pénzeszekrény 3-as számú eladó, Cim a kiadóhivatalban. 5918

Kendermag kapható »Agraria« terményiroda, Subotica, Petrográdska ulica 7. Telefon 126. 4831

Fürdőkánya komplett, használt eladó. Megtekinthető délelőtt 10-11 között a Mucsi-telepen, volt Mucsi-házban. 5197

Borszivattyú megvételre keresetik Bačka szesz-üzletgyár Subotica. Tel. 873. 5931

Eladó egy ebédloaszta. — Thau, Jugovičeva ul. 16. 5842

Eladó egy magánjáró 16 HP nyersolajmotor, egy Jindrich daráló, egy tót-kő 48 colos 11 col vastag, egy kopozógép. Szombati napokon uzemben láthatók. Levelekre nem válaszolok. Orla B la Csantavir. 596

Csarépkánya eladó a Subotica Nephank Szövetkezetben. Sokolska ul. Váli ház. 5343

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Zrinjski trg. 11. szám alatt

lakatos-műhelyt nyitottam. Minden szakmabeli munkát olcsón és pontosan készítek. Legmodernebb készülékek nyitók és javítók, valamint mindenféle gép- és motorjavítást vállalok és hegeszték. Szives pártfogást kér

Wachtler Mihály Subotica, Zrinjski trg.

KÜLÖNFÉLE

Két szoba és konyhás lakás, butorral együtt átadó. Cim a kiadóban. 5858

Cincoz beltéri etel lakást ad azonnali magános ur takarításért gyermektelen, feltétlen jobb, megbízható, rendszerető házaspárnak. Bővebbet csak 11 órákor Senec ulica (Bom u.) 17. 5929

Rövidáru-üzlet a főtéren azonnali átadó. Cim a kiadóhivatalban. 5813

300.000 koronát keresek be-táblázásra olcsóbb kamattal. Ertek 1: 100-hoz. Leveleket a kiadóhivatal továbbít. 5964

Zsidó orvostanhallgató, ki 2 év óta menekült, szűri-rol mit sem tud, kéri az emberbarátokat, segítsék, hogy tanulmányai befejezése végett Franciaországba utazhassék. Adományokat a kiadóhivatal kézbesít.

Elcserélném Szegeden lévő egyemeletes házamat tulajdoni jogviszonyban lévő ingatlanért. Tudakozódni a kiadóban.

Ha a harisnyáj baa van egész nap az »Ideál láb-izmadás elleni harisnyabetei« mindig száraz, szag-talan marad a lába és meg-övi a harisnyáját. Gyógy-szertárakban, drogeriákban kapható. 5777

Elveszett Beszics Márkó »Beszics Markóné« nére szóló fényképes igazoló vándor Megtaláló adja le a kiadóban. 5922

Lilium-cremo egyedül biztos szer szelő. málfoltok, miltteser ellen. Kapható Hlás-gyógytárban, főpostával szemben. 2417

Jól berendezett butorozott szobát keresek a beltér közelében. — Ajánlatokat »Ügyvédjelölt« jellegre a kiadóba kérek. 5822

Magyarországon lévő 10 lánca földemet elcserélném Bácskában. Érdeklődni Huberhánál. Karadzičeva ulica 10. 5813

WINKLE-féle Söracsarnokban Novisadon kerülnek kimérésre. Apatini Sörgyár SÖREIT, amelyek a Novisadi Kiállítás ideje alatt a

HYGIEIA KÖTSZERGYÁR SUBOTICA, BADALIČEVA ULICA 6. SZÁM. Gyárt és raktáron tart ORVOSI KÖTSZEREKET mindennemű BETEGÁPOLÁSI CIKKEKET elsősorban minőségben. Kórházaknak és betegsegélyező pénztáraknak nagy örengedmény!

Építészek és építők figyelmébe! Villanyerőre berendezett asztalos telep. Az egész ország területére legjutányosabb árban készítünk megrendelések útján, rajzok szerint, épület, portál, élektáborozásokat, parketizációt és butorokat legmodernebb kivitelben. — Árjajánlatokat leggyorsabban eszközölünk. SZENTI ÉS VIRÁGH CÉG, SUBOTICA. BENE SUDAREVIĆ ULICA.

„HAMBURG—AMERIKA LINIE“ együttes szolgálat az „UNITED-AMERICAN LINES INC“ hajózási vállalattal. Vezérkénvizelet Jugoszláviára: J. G. Drašković Zagreb. Az utazók továbbítása I. és II. osztályú kabinokban történik a legmodernebb gyors és postagőzőzőkkel. Hamburg-Newyork „Hamburg-Amerika Linie“ legjobb és legkellemesebb összeköttetés Délamerikával. Felvilágosításokkal díjmentesen szolgál: J. G. Drašković, Zagreb. Kivándorlási iroda Cesta „B“ 3 sz. az államvasúti pályaudvar mellett, vagy a cég fiókjai: BEOGRAD: Balkanska 25. LJUBLJANA: Kolodvorska ul. 26. vagy képviselői: BITOLJ, Geroje J. Dimitrijević & Co., Boulevard Kralja Aleksandra 187. VELIKI BEČKEREK, Dušan Lj. Mihajlović, Kralja Petra trg 4. SUŠAK, Jovo Gj. Ivović. SPLIT, Ante Buić, Dioklecijanova obala 13. GRUZ, Ivo Lovričević. Az utasokat az uton a társaság egyik hivatalosza kíséri.

Üzlet- és irodahelyiségek előjegyzése. Velikibecskerek legforgalmasabb helyén építendő új kereskedelmi házból üres üzlethelyiségek kaphatók. A helyiségek alkalmasak: üzletnek, banknak, szállítócégeknek, biztosítási irodának, ügynökségnek, terménykereskedőknek, orvosoknak, ügyvédeknek vagy más üzletágnak. Információ ingyen! Érdeklődők küldjék be címüket a fiókiadóhivatalba Bega-vállalat Velikibecskerek, a főpostával szemben »Üzlethelyiségek« cím alatt.